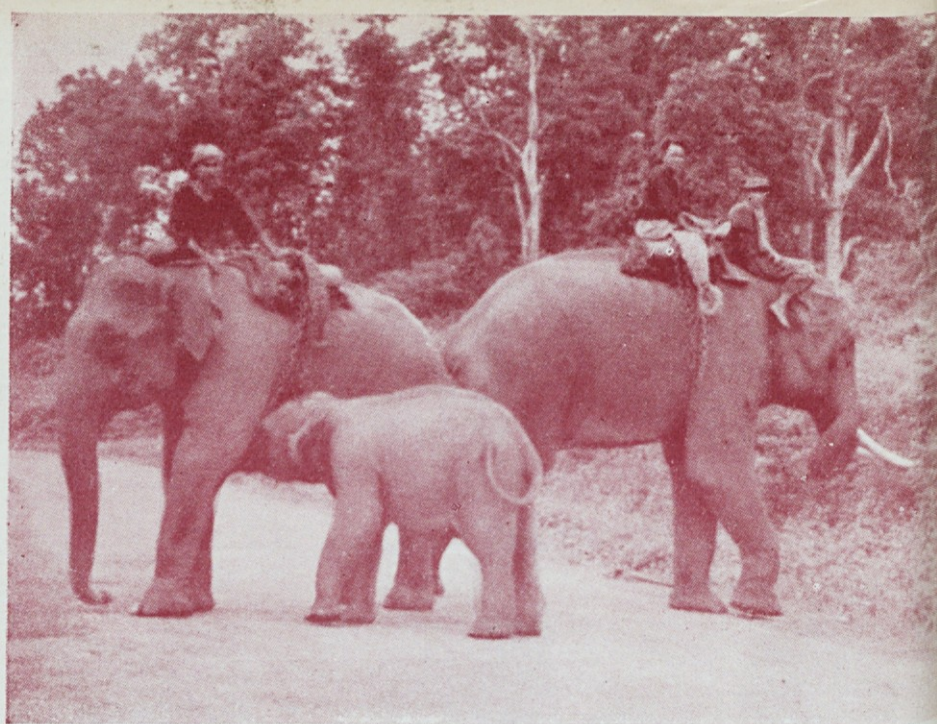

MOJING
ZA SPREOBRENENJE BUDIŠTOVI

KATOLIŠKI MIŠIJNI
LAS MIŠIONES CATOLICAS

AVGUST - ST. 8, 1960, XXXIV

V Siamu je še veliko slonov; tu vidimo tako slonsko družinico. — Spodaj slika z misijona s. Elizabete Pogorelc, Južna Afrika; naša misijonarka in bradati misijonar v družbi prvoobhajancev.

„KNEZ PASTIRJEV“

OKROŽNICA JANEZA XXIII. "PRINCEPS PASTORUM" O MISIJONIH

(Izdana v Vatikanu 28. novembra 1959.)

Prevaja prof. Alojzij Geržinič.

IV. d e l

SMERNICE ZA LAIČNI APOSTOLAT V MISIJONIH

Priloga na apostolat

Krščanski verniki, udje živega organizma, se ne morejo zapreti sami vase in meniti, da je za dobro izpolnitev dolžnosti dovolj, če mislijo na zadovoljitev lastnih duhovnih potreb. Čisto nasprotno: vsakdo mora sodelovati pri večanju in razširjanju božjega kraljestva na zemlji. Naš prednik Pij XII. je vse spomnil na to splošno obveznost: "Katolištvo je bistven znak prave Cerkve; zato noben kristjan v resnici ne ljubi Cerkve in ji ni vdan, ako obenem ne čuti obveze, da misli na njeno veseljnost in želi, da bi pognala in vzcvela po vseh delih sveta." ⁷⁰⁾

Vsi morajo sodelovati v preskušnji svetega tekmovanja tako, da stalno izkazujejo gorečnost za duhovni blagor bližnjega; za obrambo vere; za to, da z njo seznanijo tiste, ki je sploh še ne poznajo ali ki jo slabo poznajo in jo zato napačno sodijo. Potrebno je, da duhovščina in razne krajevne apostolske organizacije vcepljajo to sveto dolžnost od otroške in mladeniške dobe in to tudi v najmlajših krščanskih občinah. Pridejo pa posebno ugodne priložnosti, ki nudijo tej apostolski vzgoji prikladen izraz in prepričljivo obliko. Taka priložnost je na primer priprava mladostnikov in novokrščen-cev na zakrament sv. birmе, po kateri "se vernikom vlije nova moč za obrambo svete matere Cerkve in vere, ki so jo od nje prejeli;" ⁷¹⁾ ta priprava je silno ugodna posebno tam, kjer vsebujejo domače tradicije posvetilne obrede, ki naj mlade ljudi pripravijo na uradni vstop v določene družbene skupine.

Katehisti

Na vsak način moramo poudariti, tako kot to zasluži, delo katehistov, ki so se v dolgi zgodovini katoliških misijonov pokazali kot nenadomestljiva pomoč. Vedno so bili desna roka Gospodovih najemnikov; z njimi so delili napore in jih lajšali, tako da so Naši predniki mogli imeti pridobivanje katehistov in njihovo najskrbnejšo vzgojo za eno izmed "najvažnejših točk pri širjenju evangelija" ⁷²⁾ in ju označiti kot "morda najbolj zgledni primer čistega apostolata." ⁷³⁾ Tudi Mi jim pošiljamo največjo pohvalo in jih po-

zivamo, naj vedno bolj razmišljajo o duhovnem blagru svojega položaja in naj nikdar ne popuste v prizadevanju, da pod vodstvom hierarhije obogate in pogloblje svoj pouk in nravno oblikovanje. Katehumeni se morajo od njih naučiti ne le osnovnih verskih pojmov, temveč tudi izvajanja kreposti in velike in iskrene ljubezni do Kristusa in njegove Cerkve. Vsaka pozornost posvečena pomnožitvi teh tako dragocenih pomočnikov hierarhije in njihovi pravilni vzgoji je — prav tako kot katerakoli žrtev, ki jo katehisti store, da na najboljši in najprimernejši način vrše svoje delo — takoj učinkujoč prispevek za ustanavljanje in napredek novih krščanskih občin.

Katoliška akcija

Že v svoji prvi okrožnici smo poudarili številne in velike razloge, ki jih danes po vsem svetu nalaga potreba po nabiranju laikov "za miroljubno vojsko Katoliške akcije, kjer so na razpolago za sodelovanje s cerkveno hierarhijo".⁷⁴⁾ Izrazili smo tudi svoje zadovoljstvo nad "tem, kar so v preteklosti napravili, tudi v misijonskih deželah, ti izborni sodelavci škofov in duhovnikov".⁷⁵⁾ Zdaj pa hočemo z vso silo ljubezni, ki nas priganja⁷⁶⁾, ponoviti spodbudo in poziv Našega prednika Pija XII. "glede potrebe, da vsi verniki v misijonskih deželah pomnože s svojim velikim številom vrste Katoliške akcije, da tako dejavno sodelujejo s cerkveno hierarhijo v apostolatu".⁷⁷⁾

Škofje v deželah nevernikov, svetna in redovna duhovščina, velikodušni in dobro pripravljene verniki — vsi ti so se z vse pohvale vrednimi napori trudili, da bi se ta papeževa želja spremenila v resničnost; dá se reči, da se povsod vedno bolj razteza ta razcvet pobud in ustanov. Vendar ne bo nikdar preveč opozoril o nujnosti primerne prilagoditve te oblike apostolata krajevnim potrebam in okoliščinam. Ni dovolj prizadevanje, da se v določene dežele presadi to, kar je bilo napravljeno drugod, marveč je potrebno — vedno pod vodstvom hierarhije in v duhu vesele pokorščine duhovnim pastirjem — delati tako, da se organizacija ne sprevrže v preobtežitev, ki bi zapletla in potratila dragocene sile s preštevilnimi razpršenimi in preveč specializiranimi gibanji, katera so sicer potrebna drugod, mogla bi pa biti malo koristna v okoljih, kjer je položaj različen in so potrebe čisto drugačne. V svoji prvi okrožnici smo obljubili tudi, da bomo še obširneje obravnavali to zadevo Katoliške akcije in v svojem času bodo misijonske dežele mogle pomagati in dati novo spodbudo. Medtem naj vsi delajo v polnem soglasju in v nadnaravnem duhu, prepričani, da se bodo le tako mogli veseliti, da so služili božjim ciljem, duhovni povzdigi in pravemu napredku svojega naroda.

Oblikovanje laičnih voditeljev

Katoliška akcija je organizacija vernikov "z lastnimi in odgovornimi izvršilnimi nalogami;"⁷⁸⁾ zato naj bodo v njenih vodstvenih organih laiki. To dejstvo vključuje oblikovanje ljudi, ki bodo sposobni, da vlijejejo raznim združbam apostolskega zagona in da jim zagotove brezhibno delovanje. Za-

to morajo možje in žene, ki so bili vredni, da jim je hierarhija zaupala osrednje ali podrejeno vodstvo organizacij, nuditi najtrdnjše jamstvo za odlično krščansko oblikovanje: uma in nravi, po katerem bodo mogli "vliti drugim to, kar s pomočjo božje milosti oni že imajo." ⁷⁹⁾

Upravičeno moremo reči, da je naravni sedež tega oblikovanja laičnih voditeljev Katoliške akcije šola. Krščanska šola bo toliko opravičila svoj obstoj, kolikor bodo njeni učitelji - duhovniki, redovniki ali laiki - uspeli v oblikovanju trdnih kristjanov.

Nikomur ni neznano, kakšen pomen je šola vedno imela in ga bo imela v misijonskih deželah, in s kakšnimi energijami je Cerkev ustanavljala šole vseh vrst in stopenj in branila njihov obstoj in napredek. Vendar je težko, da bi program za oblikovanje voditeljev Katoliške akcije zmerom našel prikladno mesto v šolskih tečajih; zato se bo pogosto treba zaupati izvenšolskim pobudam; te naj pridobe tiste mladeniče, ki največ obetajo, in jih poučujejo in vzgajajo za apostolat. Naj torej krajevni škofje preučijo in najdejo najboljši način za ustanovitev apostolskih šol, katerih vzgojne metode se bodo seveda razlikovale od običajnih šolskih metod. Včasih bo šlo celo za to, da se otroci in mladeniči, ki morajo hoditi v nekatoliške šole, obvarujejo pred zmotnimi nauki; vsekakor bo potrebno, da se humanistična in tehnična vzgoja javnih šol uravnovesi z modro in temeljito duhovno vzgojo; to bi preprečilo, da bi iz šolskega pouka izšli napačno izoblikovani ljudje, polni zahtev in često bolj škodljivi kot koristni za Cerkev in narod. Duhovna vzgoja se mora prilagoditi stopnji umskega razvitka; pripraviti mora mlade ljudi, da bodo živeli kot katoličani v svojem družbenem in poklicnem okolju in da bodo, ko pride čas, prevzeli mesto, ki jim gre v organiziranem katoliškem življenju. V primerih, ko so krščanski mladeniči prisiljeni, da zapuste svojo skupnost in odidejo v šole po drugih mestih, je torej primerno, da se vzame v pretres ustanovitev skupnih zavodov ali drugačnih bivališč, v katerih jim bo zagotovljeno versko in нравno zdravo okolje, prikrojeno njihovemu značaju in ki bo moglo usmerjati njihove sposobnosti in sile k apostolskim idealom.

S tem, ko pripisujemo šolam pomembno in posebno učinkovito vlogo v oblikovanju voditeljev Katoliške akcije, nikakor nočemo odtegniti družinam njihovega dela odgovornosti, niti tajiti njihovega vpliva, ki more biti celo jačji in uspešnejši kot šolski vpliv, bodisi da v otrocih krepijo apostolski ogenj, bodisi da jim preskrbi vedno zrelejšo in bolj v dejavnost nagibajočo krščansko vzgojo. Resnično je družina idealna in nenadomestljiva šola.

Naloga domačega "laikata" v različnih okoljih

"Dobri boj" ⁸⁰⁾ za vero se bije ne le naskrivaj v vesti ali v družinski domačnosti, marveč tudi v vseh pojavih javnega življenja. V vseh državah na svetu se danes javljajo raznoliki problemi; ko iščejo njihove rešitve, se ljudje pogosto zatekajo zgolj k človeškim sredstvom in slede načelom, ki niso vedno v skladu z zahtevami krščanske vere. Razen tega gredo mnoge misijonske dežele skozi "stopnjo družbenega, gospodarskega in političnega razvoja, ki je polna posledic za njihovo prihodnost". ⁸¹⁾ Vprašanja, ki so jih

drugi narodi že rešili ali ki imajo drugod v narodnem bistvu in izročilu opornike za rešitev, prihajajo v te dežele z neko silovitostjo; le-ta ni brez nevarnosti, ker lahko nasvetuje pre nagljene rešitve, sprejete z obžalovanja vredno idejno površnostjo in brez ozira na versko blaginjo posameznikov in narodov, ali celo proti njej. Zaradi svojega osebnega blagra in zaradi občega blagra Cerkve ne smejo katoličani ostati nevedni v teh vprašanjih, niti ne smejo dopustiti, da bi na njihovo reševanje vplivali predsodki, zaradi česar bi bili pozneje potrebni še večji napor za ureditev položaja; tudi bi naplačne rešitve pomenile nove ovire za oznanjanje evangelija.

Najbolj naravnost in odločujoče morajo verniki v misijonskih deželah delovati na področju javnega življenja. Z vso spretnostjo in odločnostjo je treba poskrbeti, da bodo krščanske občine dale svojim zemskim domovinom v njih splošni blagor ljudi, ki bodo v čast raznovrstnim poklicem in dejavnostim, obenem pa z vrednim krščanskim življenjem v čast Cerkvi, ki jih je prenovila v milosti. Tako bodo dušni pastirji mogli nanje obrniti pohvalo, ki jo beremo v spisih sv. Bazilija: "Zahvaljujem se presvetemu Bogu, ker niste zanemarili zadev Cerkve, dasi ste zaposljeni z javnimi zadevami. Nasprotno — vsakdo izmed vas se je zanje tako zavzel, ko da bi šlo za osebno zadevo, od katere je odvisno njegovo življenje." ⁸²⁾

Konkretno povedano: v vprašanjih in organizaciji šolstva, urejenega socialnega skrbstva, dela, političnega življenja bo navzočnost katoliških domačih strokovnjakov imela kaj srečen in blagodejen vpliv, ako bodo znali —kot je to njihova dolžnost, ki je ne smejo pozabiti, ne da bi bili obtoženi izdajstva— navdihniti svoje namere in delo s krščanskimi načeli, ki so po pričevanju zgodovine učinkovita in odločilna, ko gre za uresničenje občega blagra.

V to svrhu se ne bo težko prepričati —kot je spodbujal že Naš prednik Pij XII. častitljivega spomina— o vrednosti in pomembnosti bratske pomoči, ki jo bodo mogle nuditi laičnemu apostolatu v misijonskih deželah mednarodne katoliške organizacije bodisi na znanstvenem področju —s študijem krščanske rešitve, ki jo terjajo vprašanja, zlasti socialna, novih narodov—, bodisi na apostolskem področju, predvsem z organiziranjem dejavnega laičnega apostolata. Dobro vemo, da so veliko napravili in da veliko delajo laični misijonarji, ki so se odločili zapustiti začasno ali dokončno svojo domovino in prispevati z raznovrstnim delovanjem k družbeni in verski blaginji misijonskih dežel; goreče prosimo Gospoda, naj pomnoži vrste teh velikodušnih bitij in jim pomaga v težavah in trudih, s katerimi se spoprijemajo z apostolskim duhom. Svetne ustanove bodo lahko dajale izredno plodovito pomoč za potrebe laičnega apostolata domačinov v misijonskih deželah, če s svojim zgledom vzbude posnemovalce in dajo škofom na razpolago svoje moči, zato da pospešijo zorenje mladih krščanskih občin.

Naj dospe tudi Naš poziv do vseh katoliških laikov, pa naj bivajo kjerkoli v svojih različnih poklicih in v javnem življenju, in jih spodbode, naj resno premislijo, kako bi mogli pomagati svojim na novo pridobljenim bratom, tudi ne da bi zapustili svojo domovino. Često bo njihov prispevek z nasvetom, izkušnjami, tehnično pomočjo, odločilen, ne da bi povzročil hudo

utrujenost ali silne neprijetnosti. Najboljšim ne bo manjkalo podjetnega duha za uresničenje te Naše očetovske želje, tako da bo postala znana povsod, kjer jo je moči poslušati, in da bodo spodbujali dobro voljo in pripravljenost ter ju na najboljši način zaposlili.

Domačini, ki študirajo po zapadnih državah

Naš neposredni prednik je spodbudil škofove, naj v duhu bratskega in nesebičnega sodelovanja nudijo duhovno podporo mladim katoličanom. ki prihajajo v njihove škofije iz misijonskih dežel, da izpopolnijo svoje študije in si pridobe izkušenj, kar naj jih usposobi za vodilne naloge v njihovih narodih.⁸³) Vi vsi, častiti bratje, poznate umske in npravne nevarnosti, ki so jim izpostavljeni v družbi, ki ni njihova in ki na žalost pogosto ni sposobna, da bi vzdrževala njihovo vero in jih spodbujala h kreposti. Važnost misijonske dolžnosti, ki veže vse pastirje duš, vas bo nagnila, da jim boste pomagali z resnično dejavno ljubeznijo in na najbolj primeren način. Ne bo vam težko poiskati te dijake in jih zaupati za to nalogo posebno nadarjenim duhovnikom in laikom; jim duhovno pomagati, jim dati čutiti in poskušati dobri vonj in iznajdljivost krščanske ljubezni, ki nas vse dela brate in željne vzajemne blaginje. Tolikim in tako otopljivim podporam, ki jih dajete misijonom, naj se pridruži še ta, da boste neposredno navzoči v zemljepisno oddaljenem, duhovno pa tudi vašem svetu.

Prav tem študentom pa želimo izreči tudi Mi ne le svojo ljubezen in posebno naklonjenost, marveč jim nasloviti še živ in prisrčen poziv, naj povsod ohranijo jasno in neomadeževano čelo, ki je zaznamovano s Kristusovo krvjo in z maziljenjem sv. krizme; naj izkoristijo svoje bivanje na tujem ne samo za poklicno izobrazbo, temveč tudi za poglobitev in izpopolnitev verske vzgoje. Mnoge nevarnosti jih lahko obdajajo, vendar pa so tudi v najboljšem položaju, da si za bivanja med katoliškimi narodi pridobe številne dobrine; zakaj vsak kristjan, naj bo kdorkoli in rojen v kateremkoli delu zemlje, je vedno dolžan dajati dober zgled in biti v medsebojno duhovno spodbudo.

Z A K L J U Č E K

Potem ko smo z vami, častiti bratje, obravnavali najbolj značilne sedanjne potrebe Cerkve v misijonskih deželah, ne utrpimo, da se ne bi ginjeni zahvalili vsem, ki se izčrpavajo v razširjanju vere do zadnjih meja sveta. Dragim misijonarjem svetne in redovne duhovščine; zgleđno velikodušnim redovnicam, ki toliko pomenijo v raznovrstnih potrebah v misijonih; in misijonskim laikom, ki so prihiteli na meje vere, zagotavljamo svoje prav posebne dnevne molitve in vsako drugo pomoč, ki jo moremo dati. Uspešnost njihovega dela, vidna tudi v duhovni plodovitosti mladih krščanskih občin, je znamenje božjega dopadenja in blagoslova, istočasno pa tudi priča vneme in modrosti, s katero vršita sv. kongregacija "de Propaganda Fide" in sv. kongregacija za vzhodno Cerkev zaupano jima kočljivo nalogo.

Vse škofe, duhovščino in vernike vseh škofij na svetu, ki z molitvami in darovi prispevajo k duhovnim in tvarnim potrebam misijonov, opominjamo, naj še pomnože to nepogrešljivo sodelovanje. Kljub pomanjkanju duhovščine, ki vznemirja tudi pastirje najstarejših škofij, naj ne bo najmanjšega pomisleka proti pospeševanju misijonskih poklicev in proti pripravljenosti, odreči se odličnim laičnim osebam zato, da se dajo na razpolago novim škofijam. Ne bo treba dolgo čakati na nadnaravne sadove takih žrtev. Potrebe so vedno večje; naj z njimi vred rasto tudi prispevki, izviraajoči iz velikodušnosti vseh vernikov na svetu. Izpričujejo jo pojavi gorečnosti in dejavne ljubezni v korist ustanov, odvisnih od sv. kongregacije "de Propaganda Fide", katere določajo od vsepovsod stekajočim se podporam najbolj koristne in nujne namene. Skrbna in uslužna bratska ljubezen bo poživljala vernike mladih občin in jim dala čutiti toploto nadnaravnega nagnjenja, ki ga v srcu vzdržuje milost.

Mnoge škofije in krščanske občine misijonskih dežel prenašajo trpljenje in preganjanje, tudi krvavo. Rotimo svečeniške pastirje, ki dajejo svojim duhovnim otrokom zgled nepopustljive vere in zvestobe, ki ne omahne niti za ceno žrtvovanja življenja; rotimo vernike tako trdno preskušane pa tudi tako ljubljene — saj je Jezusovo Srce obljubilo blaženost in obilno plačilo tistim, ki trpe preganjanje zaradi pravice⁸⁴⁾ — naj vztrajajo v svetem boju, zakaj Gospod, vedno usmiljen v svojih skrivnostnih načrtih, ne bo dopustil, da bi jim manjkala pomoč najbolj dragocenih milosti in notranje tolažbe. S preganjanimi je v skupnosti molitve in bolečine vsa božja Cerkev, trdna v gotovem zaupanju v zmago.

Iz vse duše kličemo nad katoliške misijone mogočno varstvo njihovih svetih zavetnikov in svetih mučencev, prav posebno pa še posredovanje presvete Marije, ljubeče Matere nas vseh in Kraljice misijonov, in v srčni naklonjenosti podeljujemo vsakemu od vas, častiti bratje, in vsem, ki na katerikoli način sodelujejo pri razširjanju božjega kraljestva, apostolski blagoslov, ki bodi jamstvo in znamenje milosti nebeškega Očeta, razodetega v njegovem Sinu, Zveličarju sveta, in ki naj v vseh prižge in pomnoži misijonsko gorečnost.

V Rimu, poleg sv. Petra, dne 28. novembra 1959, v drugem letu Naše papeške službe.

Papež JANEZ XXIII.

(1) 1 Petr. 5, 4. (2) Cfr. Io, 21, 15-17. (3) Cfr. Homilia in die Coronationis habita; A. A. S. L. 1958, p. 886. (4) Cfr. La propagazione della fede. Scritti di A. G. Roncalli, Roma, 1958, p. 103 sq. (5) Cfr. A. A. S. XI, 1919, p. 440 sq. (6) Cfr. Litt. Enc. Pii XI Rerum Ecclesiae; A. A. S. XVIII, 1926, p. 65 sq.; Litt. Enc. Pii XII Evangelii praecones; A. A. S. XLIII, 1951, p. 497 sq.; Fidei donum; A. A. S. XLIX, 1957, p. 225 sq.; (7) Litt. Enc. Ad Petri Cathedram; cfr. A. A. S. LI, 1959 p. 497 sq. (8) Cfr. Io, 10, 16. (9) Cfr. Matth. 13, 19. (10) Act. 16, 9. (11) Ibid, 2,5 (12) Matth. 28, 20. (13) Io, 16, 33. (14) Cfr. A. A. S. XI, 1919, p. 440 sq. (15) Litt. Enc. Evangelii praecones; A. A. S. XLIII, 1951, p. 507. (16) Cfr. Matth. 9, 58. (17) Cfr. Nuntius radiophonicus Pii XII die Natali D. N. I. Ch. habitus; A. A. S. XXXVIII, 1946, p. 20. (18) Luc. 10, 2 (19) Ibid (20) Epist. Pii XII ad Emum Card. Adeodatam Piazza; A. A. S. XLVII, 1955, p. 542. (21) Art. 20, 38. (22) Ibid. 4, 37. (23) Cfr. Io, 13,34; 15, 12. (24) A. A. S. XI, 1919, p. 445. (25) Ibid. (26) Adhort. Apost. Pii Mentis Nostrae; A. A. S. XLII, p. 477. (27) Cfr. Matth. 5, 13-14. (28) Adhort. Apost. Pii XII Mentis Nostrae; A. A. S. XLII, 1950, p. 686. (29) Ibid. (30) Ibid. (31) Epist. Apost. Maximum

illud; A.A.S. XI, 1919, p. 445. (32) Cfr. Adhort. Apost. Pii Mentis Nostrae; A.A.S. XLII, 1950, p. 686. (33) Ibid. p. 448. (34) Litt. Enc. Evangelii praecones; A.A.S. XLIII, 1950, p. 500. (35) Ibid. p. 522. (36) Cfr. Discorso ai partecipanti al II Congresso mondiale degli scrittori e artisti neri: L'Osservatore Romano, 3 aprile 1959, p. 1. (37) Cfr. 2 Cor. 10, 5. (38) Litt. Enc. Pii XI Rerum Ecclesiae; A.A.S. XVIII, 1926, p. 77. (39) Litt. Enc. Fidei donum; A.A.S. XLIX, 1957, p. 233. (40) Ibid. (41) Io. 4, 37. (42) Litt. Enc. Fidei Donum; A.A.S. XLIX, 1957, p. 231. (43) Ibid. p. 238. (44) Hom. II in II Cor.; Migne, PG, LXI, 398. (45) In Ep. Ioan. ad Parthos, Tr. X, c. 5; Migne, PL, XXXV, 2060. (46) Epist. Apost. Maximum illud; A.A.S. XI, 1919, p. 446. (47) Ibid. p. 445. (48) Litt. Enc. Evangelii praecones; A.A.S. XLIII, 1951, p. 510 sq. (49) Cfr. Litt. Enc. Pii XII Mystici Corporis; A.A.S. XXX, 1943, p. 200-201; Litt. Enc. Pii XI Rerum Ecclesiae; A.A.S. XVIII, 1926, p. 78. (50) Cfr. Eph. 4, 24. (51) 1 Petr. 2, 9. (52) Cfr. Io. 10, 4, 14. (53) Cfr. Ibid. 10, 9, 10. (54) 1 Petr. 5, 4. (55) Cfr. Io. 10, 11. (56) Ibid. 14, 6. (57) S. Thom. Summa Theol. II-II, q. 3, a. 2, ad 2. (58) Matth. 22, 37. (59) Cfr. 1 Petr. 2, 21; Matth. 11, 29; Io. 13, 15 (60) S. Ioan. Chrys. Hom. X in I Tim.; Migne, PG, LXII, 551. (61) Matth. 5, 16. (62) 1 Petr. 2, 12. (63) Act. 2, 42. (64) Ibid. 47. (65) Cfr. Luc. 6, 32-35. (66) F. X. Funk, Patres Apostolici, vol. I, p. 201. (67) Rom. 12, 9 sq. (68) 1 Cor. 13, 2. (69) Litt. Enc. Mystici Corporis; A.A.S. XXXV, 1943, p. 200. (70) Litt. Enc. Fidei Donum; A.A.S. XLIX, 1957, p. 237. (71) Litt. Enc. Pii XII Mystici Corporis; A.A.S. XXXV, 1943, p. 201 (72) Cfr. Litt. Enc. Pii XI Rerum Ecclesiae; A.A.S. XVIII, 1926, p. 78. (73) Cfr. Sermonem a Pio XII anno 1957 habitum ad eos, qui alteri interfuerunt Conventui Catholicorum ex universo orbe pro laicorum Apostolatu; A.A.S. XLIX, 1957, p. 937. (74) Cfr. Litt. Enc. Ad Petri Cathedram; A.A.S. LI, 1959, p. 523. (75) Ibid. p. 523. (76) Cfr. 2 Cor. 5, 14. (77) Litt. Enc. Evangelii praecones; A.A.S. XLIII, 1951, p. 513. (78) Cfr. Ep. Pii XII de Actione Catholica, die 11 oct. 1946 data; Discorsi e Radiomessaggi di S.S. Pio XII, vol. VIII, p. 468. (79) Litt. Enc. Ad Petri Cathedram; A.A.S. LI, 1959, p. 524. (80) 2 Tim. 4, 7. (81) Litt. Enc. Pii XII Fidei donum; A.A.S. num; A.A.S. XLIX, 1957, p. 229. (82) Ep. 288; Migne, PG, 32, 855. (83) Cfr. Litt. Enc. Fidei donum; A.A.S. XLIX, 1957, p. 245. (84) Cfr. Matth. 5, 10-12.

Misijonska cerkva v Tokyju: Luč v temi.

Cerkev v Južni Afriki o rasnem vprašanju

V začetku februarja, ob zaključku svojega letnega zborovanja, so južnoafriški škofje izdali posebno pastirsko pismo, v katerem obravnavajo pereče rasno vprašanje v deželi. V tem pastirskem pismu govorijo o socialnih, ekonomskih in političnih vidikih, a vse le z moralnega in verskega zrišča. Kakor da so predvideli poznejše dogodke, krvave in dolgotrajne spopade med belimi in črnimi, so že takrat poudarili, da je treba iskati rešitev temu vprašanju v evangeliju. Takole so zapisali:

“Zgodovina naše dežele nas jasno uči, kako je božja Previdnost vodila naše ljudstvo, kako ga je kljub različnemu izvoru in socialnemu razvoju zlila v lepo enoto. Pod njenim vodstvom je to ljudstvo živelo lepo dobo, doživelo znatne uspehe in napredek in se bolj in bolj bližalo vzvišenemu cilju, ki je v tem, da ustvari razmere, v katerih bodo našli vsi in vsakdo svoj mir in medsebojno pomoč.

Enotnost človeškega rodu. Navadili smo se govoriti in poslušati predavanja o človeških rasah. Pozabili pa smo, da kljub nekaterim razlikam med posameznimi plesemi vendarle obstoji pravzaprav ena sama človeška rasa, ki je — človeški rod. Vsi smo Adamovi otroci in vsi imamo isto in enako človeško naravo. Vsi smo bili ustvarjeni po božji podobi in sličnosti. Vsi imamo neumrjočo dušo z vsemi duhovnimi, moralnimi in čutnimi možnostmi. Vsi smo tudi poklicani k večnemu življenju. Bog hoče, da ostanemo povezani z Njim in tudi med seboj v časnem kot v večnem življenju. Ta vez pa presega vse morebitne razlike in nas vse veže v eno samo veliko človeško družino, v kateri smo in moramo ostati najtrdnejše drug z drugim povezani.

Docela pravilno in postavno pa je, da se ljudje družijo v skupine, naj že bo vir takšnih združenj v vezeh krvi ali pa v strokovnem udejstvovanju. Toda tudi takšno združevanje mora biti podrejeno dostojanstvu človekove narave in skupnosti vseh. Ni mogoče zanikati, da se človek od človeka loči po nadarjenosti, podedovanih lastnostih in posebnih zmožnostih v prid skupne blaginje. Vse to je treba imeti pred očmi, ko se ureja socialno življenje. Spet pa je treba poudariti, da se morajo bolj nadarjeni in izobraženi tudi bolj zavedati svoje odgovornosti, kakor pa zahtevati na tej podlagi posebne prednostne pravice.

Nujne spremembe. Nujno mora priti do spremembe v našem narodnem življenju. A še prej mora priti do spremembe v življenju posameznikov. Spremeniti moramo naše mišljenje in sicer tako, da bomo odslej gledali v slehernem sovrstniku res sočloveka, nosilca pravic, pa naj že pride od kjer koli in kakršno koli barvo kože naj že ima.

Vse to pa bomo dosegli samo, če bomo upoštevali evangeljski nauk, ki za možnost urejenega skupnega življenja postavlja zahtevo izpolnjevanja pravice in ljubezni. Zares je precej nesporazumov in drugih nevarnosti, ki naši domovini prete. Precejšnje je število državljanzov, ki se boje, da bodo v političnem in gospodarskem pogledu ugonili, če bi prišlo do zahtevanih sprememb. Prav ti so poskrbeli, da je prišlo do postav, ki drugim onemogočajo dejanski poseg v politično življenje v naši domovini. Priznamo, da bi bilo dokaj krivično, če bi v tej odločilni uri izobraženci ne imeli zadostnega vpli-

va v vladi ali če bi bila njih ekonomska moč kakor koli okrnjena. S tem pa nočemo odobravati početja, ki bi prav po izobražencih kakor koli zatiralo ali oviralo druge plasti ljudstva pri vladanju in gospodarskem napredku.

Vsem je treba nuditi priložnost za gospodarski dvig kot tudi za strokovno usposobljenost. Napačno bi bilo, če bi delavcem samo priznali že dobljene socialne in gospodarske izboljšave, medtem pa bi zagrizeno branili naše že zastarele prednostne pravice.

V socialnem pogledu, pravijo škofje, je nujno treba pomagati vsem ali na jim vsaj nuditi možnost do določene stopnje izobrazbe. S primerno izobrazbo si bodo zadobili tudi pravico da se družijo s sebi enakimi ne glede na barvo svoje kože. Tisti, ki to zanikajo in obratno ravnaajo, pač ne poznajo dostojanstva človekove narave. Zato izjavljamo, da je zakonodaja, ki pod vidikom rasne pripadnosti omejuje svobodo združevanja in družbenih odnosov, v nasprotju z načeli krščanstva. kot tudi sicer docela nasprotuje resnici o enotnosti človeškega rodu. Ta zakonodaja jo posebej pogrēšena v dveh postavah: a) ker prepoveduje zakonsko zvezo med belimi in črnimi. a s tem marsikje prepreči volitev zakonskega druga, kar je prav gotovo proti božji in naravni postavi; b) ker omejuje kraj bivanja črncem, si čemer jim tudi odrekajo pravico do lastnine v določenih mestnih predelih, kjer bi radi samo beli živeli. Vse to pa nedvoumno nasprotuje zdravi pameti in splošnemu človekovemu čutu pravičnosti.

Vsem skupne pravice. Razlike med ljudmi prav nič ne zmanjšujejo tistih osnovnih pravic, ki jih vsak človek ima. Te pravice pa izhajajo prav iz dolžnosti slehernega človeka, da svoj cilj doseza, ne glede na to, ali je to bližnjemu všeč ali ne. Tako ima vsak pravico do življenja, hrane, fizičnega, umskega in nramnega razvoja; pravico tudi do verske svobode in načina, kako zasebno ali javno časti Boga ali pa se celo odloči, da svoje življenje in moči posveti tej vzvišeni službi Bogu; pravico do zakona in s tem do zakonskega in družinskega življenja; pravico do dela, do svobodne izbire poklica in tudi do uporabe vseh tvarnih dobrin, čeprav seveda vse v skladu z dolžnostmi družbene urejenosti. Med temi osnovnimi pravicami je tudi ta, ki ureja pravi red v družbi, ko razglašā, da so vsi enaki pred zakonom, ki mora slehernega braniti pred krivico, kajti bistvo zakonodaje je prav pravičnost.

Ob sklepu pastirskega pisma se škofje dotaknejo tudi vprašanja pravične delavčeve plače. Povsem razumljivo, da mora le-ta biti pravična in zadostna za kritje vseh družinskih potreb. Urejeno socialno življenje in red zahtevala tudi, da nudi družini možnost stalnega skupnega življenja. Na žalost pa te zahteve v Južnifriški uniji ne upoštevajo. Veliko število ljudi je prisiljenih na sezonsko delo, tako da moške in družinski očetje ostanejo po dolge mesece ločeni od žene in otrok, kar je prav gotovo velika nevarnost za stalnost družinskega življenja.

Afriški škofje so, zavedajoči se svoje pastirske dolžnosti. pogumno nakazali pot k rešitvi perečega rasnega vprašanja. Večina belih njihovih opominov in svaril ni hotela poslušati. Zato pa je prišlo zdaj do nesrečnih krvavih spopadov, s precejšnjim številom smrtnih žrtev na obeh straneh, kar pa je samo še poglobilo prepad in sovraštvo med obema taboroma. Upajmo, da bosta slednjič le zmaga'la pamet in — milost!

J. M. C. M.

CERKEV V SIAMU

Zgodovina

Okoli leta 1660 je Cerkev prvič poslala misijonarje v Siam. Glavno mesto Siama je bilo v tistih časih Ayuthia, severno od današnjega Bangkoka. Komaj devet let pozneje je bil že ustanovljen prvi apostolski vikarijat. In to je dokaz, da je delo napredovalo. Vendar pa ne dolgo časa. Misijonarji so postali žrtev politike evropskih držav. Portugalci, Holandci, Angleži in Francozi so zahtevali od Siama, naj jim dovoli prosto trgovino na siamskem ozemlju. In poslanci francoskega kralja Ludovika XIV., za katerimi je stala vojska 14.000 vojakov, so hoteli prisiliti siamskega kralja, naj pusti budizem in sprejme krščansko vero. Je to eden izmed številnih primerov, ki nam pove, kako so krščanski kralji v tistih časih skušali pridobivati za krščanstvo. Siamec seveda ni sprejel zahteve Francozov. Začela se je gonja proti tujcem in tudi misijonarji so morali plačati neprevidnost tistih, ki so mislili, da jim bodo pomagali "misijonariti". Čeprav so že ustanovili semenišče za vzgojo domačih duhovnikov in žensko redovno družbo, je bilo misijonsko delo najprej otežkočeno, ko so pa Birmanci osvobodili Ayuthia, so pa uničili tudi katoliški misijon. Prišla je nova dinastija, ki se je do katoličanov kazala nekaj bolj prizanesljivo. Ta vladarska družina se drži prav do danes, čeprav je sedaj njena dejanska oblast precej omejena. Tisti, ki res vlada v Siamu, so generali, ki pridejo na oblast potem revoluciji.

Popolno svobodo je siamska Cerkev zadobila šele l. 1851. Ustava iz leta 1932 je svobodo verovanja potrdila. Od leta 1898 dalje je prišlo v Siam mnogo misijonarjev. Največ je bilo Francozov. V zadnjih desetih letih je pa šlo v Siam več misijonarjev, ki so jih komunisti pregnali iz Kitajske.

Sedanji položaj

Danes se Siam uradno imenuje Tailandija — dežela svobodnih ljudi. Ima 22 milijonov prebivalcev, med katerimi je nekaj nad sto tisoč katoličanov. Tujih misijonarjev je 144, siamskih domačih duhovnikov pa 88. Glede redovnic so pa številke tele: 375 tujih misijonark in 435 domačih redovnic. Budističnih samostanov je pa 19.150 s 162.000 menihi. Katoliški duhovniki so spoštovani kot budistični menihi in skupaj z njimi imajo nekaj olajšav, tako na primer znižano vožnjo na prevoznih sredstvih.

Cerkev pridobiva s pomočjo šol

Cerkev meni, da je v Siamu šola tisto sredstvo, ki bo dalo največ uspehov. Zato vzdržuje ne samo veliko število ljudskih šol, ampak tudi kakih 30 srednjih. V vseh katoliških učnih zavodih je skoraj 60.000 učencev. Seveda je 90 odstotkov gojencev katoliških šol budistične vere. Sedanja siamska kraljica je dovršila srednješolske študije v enem katoliških kolegijev. Za tako veliko število učencev pa ni zadosti katoliških učiteljev.

Siam je posejan s krasnimi budističnimi templji.

In privzeti je treba nekatoliške, ki predstavljajo polovico vsega učnega osebja. Pouk o katoliški veri se sme dajati samo izven učnega programa. Po drugi strani pa država zahteva, da vsi napravijo izpit iz budizma.

Salezijanci imajo v Bangkoku industrijalno šolo, ki ima velik sloves. Na univerzah je med 10.000 slušatelji samo 150 katoličanov. Za višješolce dela 6 jezuitov, ki so pred kratkim prišli v deželo. Izdajajo tudi dve majhni reviji, da bi z njima približali katoliško vero budističnim izobražencem. Pri tem delu sodeluje tudi 17 katoliških univerzitetnih profesorjev. Čeprav je katoliških akademikov še zelo malo, se bo pa njih število kmalu pričelo dvigati, ker bodo srednje šole dale precej katoliških abiturientov. Maja lanskega leta je Zapadna Nemčija ustanovila v Siamu visoko tehnično šolo. Stroške bo plačevala nemška vlada in tudi profesorji bodo Nemci. Cerkev upa, da bo tudi ta šola nekaj doprinesla k spoznanju katoliške vere.

Vpliv budistične okolice

Čeprav se mnogi siamski izobraženci zanimajo za krščanstvo in ga študirajo, je katoličanov še malo. Kar je v Siamu žalostno, je pa, da precejšnje število krščenih, ko se vrne iz krščanskih šol v domače budistično

okolje, odpade. Med 22 milijoni Siamcev so katoličani tako redki, da se čutijo zelo osamljene. Cerkvenih zgradb je malo, budističnih samostanov in pagod pa polno. Mnogo je mešanih porok in za katoličana bo vedno težko ohraniti vero v družini, kjer je morda sam v okolici, ki je do kraja nasičena z budistično miselnostjo. Bil je čas, ko so nekateri cerkveni predstojniki mislili, da bi bilo treba za katoličane ustanoviti posebne naselbine, vasi, kjer bi živeli sami zase. Misel je pa bilo treba opustiti: Kristjani bi bili preveč osamljeni, izginil bi smisel za apostolat v budističnem okolju, iz katerega bi se zavestno izločili. Budisti bi jih gledali po strani, češ da so ljudje, ki morajo imeti kake skrivnosti, za katere nihče ne bi smel zvedeti.

Ker je katoličanov še tako malo, seveda ne morejo vplivati na javno moralo, ki je še popolnoma budistična. Ker še ni dosti domačinov, ki bi zadostno obvladovali siamščino in krščanski verski pouk, ni katoliškega siamskega slovstva. Vse pride od zunaj: iz Amerike in Evrope. Pred leti so redemptoristi ustanovili središče za prevajanje tujih katoliških del v siamščino. Rimski misal je bil prvič preveden v siamski jezik leta 1956. Spomnimo se, da so prvi misijonarji prišli v deželo že pred 300 leti. Več stoletij je minilo, preden je preprost siamski katoličan lahko prvič bral v svojem maternem jeziku, kar moli Cerkev med sveto daritvijo. Nekateri se izgovarjajo, da bi še pred 30 leti prevod ne bil mogoč, ker bi mnogo pojmov, ki jih najdemo v mašnih knjigah, bilo treba razložiti s celimi stavki. Siamščina namreč še ni imela potrebnih teoloških izrazov. Protestanti so pa prevedli v siamščino sveto pismo. Za majhen denar ga prodajajo in Siamci z veseljem sezajo po njem.

Katoličani se skoraj ne morejo izogibati ceremonijam in uradnim manifestacijam, ki so budistično pobarvane. Katoličan ima dve izbiri: ali ne sprejme javnih služb, ker bo moral kot državni uradnik biti navzoč pri budističnih obredih; ali pa jih sprejme in sodeluje. Če jih ne sprejme, ne bo mogel ničesar napraviti v prid svoje vere "med uradnimi krogi". Če jih pa sprejme, bo imel pa strašno dosti težav, ker mu Cerkev ne dovoljuje udeleževati se poganskega bogočastja. In še njegova vera bo včasih v nevarnosti.

Pouk katoliške teologije na budistični bogoslovni fakulteti

Budistični menihi se v zadnjih letih nekam bolj zanimajo za katoliško vero. V boju proti komunizmu, budizem išče zaveznikov in kar slutiti, da mu bo Cerkev lahko pomagala. Budizem se zaveda, da je puhel in nima moči, da bi se uspešno ustavljal komunizmu. Če ne drugega, bi budistični menihi radi vzeli iz krščanske vere tisto, kar bi jih lahko utrdilo proti komunističnim naukom. Dobro se zavedajo, da je v komunizmu veliko zmot, a budizem jih, ko skušajo odgovarjati komunističnim propagandistom, pusti na cedilu.

Maha Chulalongkorn v Bangkoku je budistična teološka fakulteta, kjer študirajo bodoči voditelji siamske budistične "cerkve". Leta 1955 se je dekan te fakultete obrnil na salezijanca Ulliana, ki je v Siamu že 30 let in popolnoma obvlada siamščino, naj njegovim študentom razlaga Kristusov nauk. "Nočemo, da bi naš protestanti o tem poučevali," je rekel dekan, "ko se pa niti med seboj ne razumejo." Prosil je pa patra, naj bi v nekaj konferencah podal tudi razlike med katoliško in protestantsko vero. "Dolga leta

Dve fotografiji iz delovanja slovenskih uršulink v Siamu. Tu zgoraj: prvobohajanke s č. materami in učiteljico pri turški votlini na zavodskem dvorišču. Spodaj: Prizor s prireditve v istem zavodu. Starejše gojenke predstavljajo stare siamske ples.

se budisti in kristjani nismo razumeli," je nadaljeval dekan, "sedaj se moramo pa združiti v borbi proti komunizmu."

Budistična fakulteta ima svoje učilnice v velikem budističnem templu. In v eni teh je omenjeni salezijanec našel svojih prvih 12 učencev, ki jih je dekan izbral med slušatelji zadnjih dveh letnikov. Ulliana začenja z apologetiko, nato pa preide na teologijo. Vedno skuša upoštevati budistično miselnost, čeprav budizma nikoli ne jemlje v misel. Pred prvo uro mu je dekan rekel kar naravnost: "Prosim vas, da se izražate popolnoma svobodno. Brez najmanjših pridržkov povejte, kaj loči budizem od krščanstva. Nikoli vam ne bomo očitali, da skušate spreobračati naše učence, tudi ne v slučaju, če bi se kdo izmed njih odločil za katoliško Cerkev. Če misli, da bo s prestopom v katoliško vero lahko postal boljši kot pa če bi ostal budist, naj kar prestopi."

Ko se je prvo šolsko leto končalo, je bil dekan z uspehi zelo zadovoljen. Zato je za naslednje leto odredil, da se morajo udeleževati katoliškega veronauka vsi slušatelji zadnjega letnika. Pater Ulliana uči že pet let. In lansko leto so bili njegovi učenci budistični "bogoslavci" 3. in 4. letnika. Katoliška vera je predmet, ki mora biti izprašan.

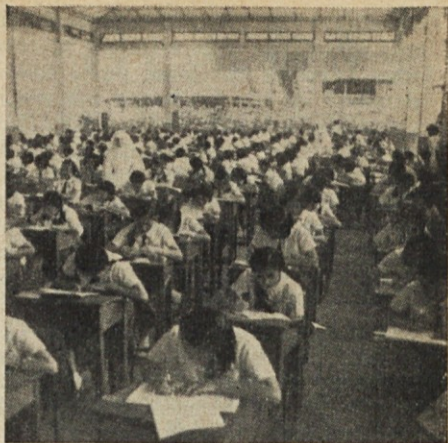
Po vsaki uri ostane pater še precej časa z mladimi menihi, ki mu stavljajo vsake vrste težave in ugovore. Tako salezijanec ne samo razčisti pojme, ki jih med predavanji niso razumeli, ampak tudi sam čedalje globlje prodira v budistično miselnost ljudi, ki imajo precej izobrazbe in je večina zelo nadarjena. Leto za letom boljša svojo učno metodo, saj upošteva vse tisto, kar so ga učenci starejših letnikov vpraševali. Ugotovil je, da nekateri naši verski pojmi budistom ničesar ne povedo. Pojmi: Bog vzrok-učinek, človeška duša so za budista votli, ali pa vsaj napolnjeni z drugačno vsebino kot pa za nas. V očeh poslušalcev, pravi misijonar, dostikrat berem, da je njih notranjost razburkana. Vstopajo v nov svet, ki ga še slutili niso. In tako zanje in zame mine ura, kot bi trenil. In ko se na koncu moram posloviti, ker me čaka drugo delo, je njihov pozdrav pri slovesu vedno isti: "Vrnite se za prihodnjo šolsko uro."

Ker so predavanja očeta Ulliane že znana po vsem Siamu, je začel dobivati pisma, v katerih ga Siamci prosijo, naj jih da natisniti. In to je bil začetek verske dopisne šole. Pater odgovarja kot zahteva vsak primer ali pa vsaj pošlje eno ali drugo svojih predavanj, kjer bo dopisnik dobil odgovor na svojo težavo.

Lansko leto je odpravnik poslov na apostolski delegaciji v Siamu v spremstvu milanskega pomožnega škofa msgr. Pignadellija obiskal budistično fakulteto, na kateri poučuje p. Ulliana. Pozdravil ju je dekan v spremstvu meniha, katerega je leta 1959 sprejel v posebno avdienco papež Pij XII. Pokazali so jima tempelj-samostan-fakulteto, kjer je več stotin študentov-menihov s simpatijo sprejelo obiskovalca. Ko so se poslovili, je msgr. Pignadelli ves prevzet rekel o. Ulliani: "Bog bo gotovo posegel vmes s svojo milostjo."

* * *

Kako bi mogli ob koncu tega kratkega prikaza katoliške misijonske delavnosti v Siamu pozabiti na slovenske uršulinske misijonarke, ki so de-

Tri fotografije iz delokroga slovenskih uršulink v njihovem zavodu sredi glavnega mesta Siama, Bangkoku. Zgoraj levo velika dvorana, domala vsa iz lesa grajena, ob enem številnih kanalov, ki prepletajo vse ozemlje obširnega uršulinskega zavoda. Ta dvorana se ob posebnih prilikah spremeni v kapelo, še večkrat pa v prostrano izpraševalnico, kjer pred državno šolsko komisijo učenke delajo ustne in pismene končne izpite, da dobe potem spričevala s pravico javnosti. Prav na sliki zgoraj desno vidimo prizor, ko pišejo kdo ve kako težko šolsko nalogo, med njimi pa budno čuje misijonarka, da ne bi učenke "prepisovale" naloge druga od druge. — Spodnja slika kaže skupino najmlajših deklic iz istega zavoda, kakor so se napravile za prireditev. Te in še druge slike iz Siama nam je poslala naša misijonarka, ki tamkaj deluje, m. Frančiška Novak O.S.U.

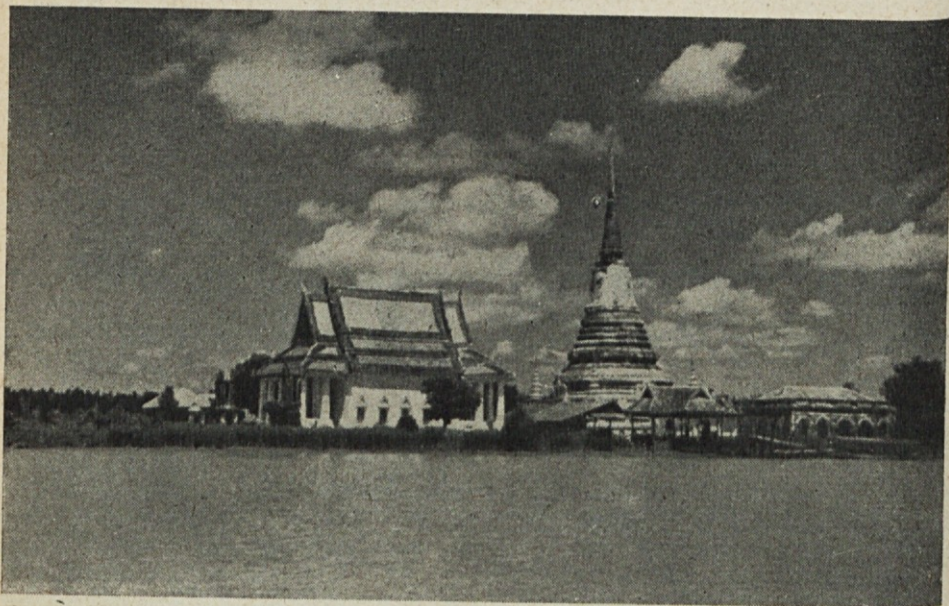

lovale in še misijonarijo tam? Kdo izmed starejših bralcev "Katoliških misijonov" ne pozna imena matere Vurnik, ki je bila toliko let voditeljica tega važnega misijona, pa je zdaj v Rimu pri vrhovnem vodstvu uršulinske družbe? In kdo ne pozna matere Pirc, ki si jemlje, sam Bog ve, da od prepotrebnega počitka, nekaj časa, da nam pošilja svoja tako zanimiva poročila in risbe, kjer kaže talente, ki jih Bog ni vsem dal. Dolga leta je bila ravnateljica uršulinskih šol v zavodu Mater Dei v Bangkoku, zdaj je pa na istem položaju v novem misijonu uršulink na severu Siama, v Chiengmaju. In še druge uršulinke so šle preko Siama in Bangkoka, tako m. Deodata Hočevar, ki deluje že več let na Javi, odkoder se nam pogosto oglasi. "Katoliški misijoni" vse pozdravljajo in se jim zahvaljujejo v imenu misijonsko čutečih Slovencev za njih delo. So naše zastopnice pri gradnji Cerkve na tem koncu sveta. In ne bi bila najboljša zahvala, če bi kako slovensko dekle, ki bere te vrstice, šla nadaljevat delo teh misijonark, med katerimi morajo nekatere priznati: "Dan se je nagnil; odložiti bomo morale sejalnico in srp in ne bo slovenske misijonarke, ki bi sredi budističnega Siama nadaljevala dobri boj za Kristusa."

B. C. M.

SIAM KRISTUSU! KRISTUSA SIAMU!

*Pogled z reke na skupino krasnih budističnih templjev z pozlačeno streho, v Bangkoku.
Kdaj bodo v tem budističnem mestu zrasla tudi veličastna svetišča edinega pravega Boga?*

ZASAJANJE CERKVE

DELO ZA DOMAČI DUHOVNIŠKI NARAŠČAJ V MISIJONIH

Piše Karel Wolbang C.M., U.S.A., Velika noč 1960.

I. "CERKEV JE ŽIVA"

Te besede našega srčnega papeža Janeza XXIII. so posebno pomembne ob letošnjem prazniku Vstajenja, na Veliko noč 1960. Resnično, Cerkev je živa, saj posreduje človeštvu posvečenje Svetega Duha, ki prinaša življenje. Cerkev je živa, ker je njen vidni poglavar, Kristusov namestnik, vedno čuječi Pastir črede. Napolnjen s tem velikim hrepenenjem pripeljati in voditi svet h Kristusu, izčrpava dnevno samega sebe pri izvajanju svojega programa: "Doseči duše in širiti resnico."

Veličastno veselje praznika Kristusovega Vstajenja pa zadobi letos nov in odličen poudarek, če upoštevamo in pretehtamo dejanje svetega očeta ob podelitvi kardinalske časti dvema nadškofoma v Aziji in prvemu črnemu škofu iz Afrike. V luči sedanjih rasnih napetosti, ki svet vznemirjajo na to-

Naš misijonar g. Andrej Majcen SDB z mašnimi strežniki, morda bodočimi duhovniki...

likih konceh, je naravnost tolažilno biti priča tej "akciji za Kristusov mir", ki jo izpeljuje sedanji sveti oče.

Papež Janez XXIII. je proglasil novo imenovane kardinale iz Japonske, Filipinov in Tanganjike v Vzhodni Afriki kot "predstavnike mladosti katolicizma, ki se širi na vse kontinente z dinamiko apostolskih časov". Sveti oče je nazval imenovanje azijskih in afriških kardinalov "novost", ki veča našo tolažbo in ki deloma lajša našo zaskrbljenost glede na sedanji položaj določenih dežel in glede verske ter socialne bodočnosti najmlajših rodov." In prišli bodo od vzhoda in zahoda in sedeli bodo v kraljestvu božjem!

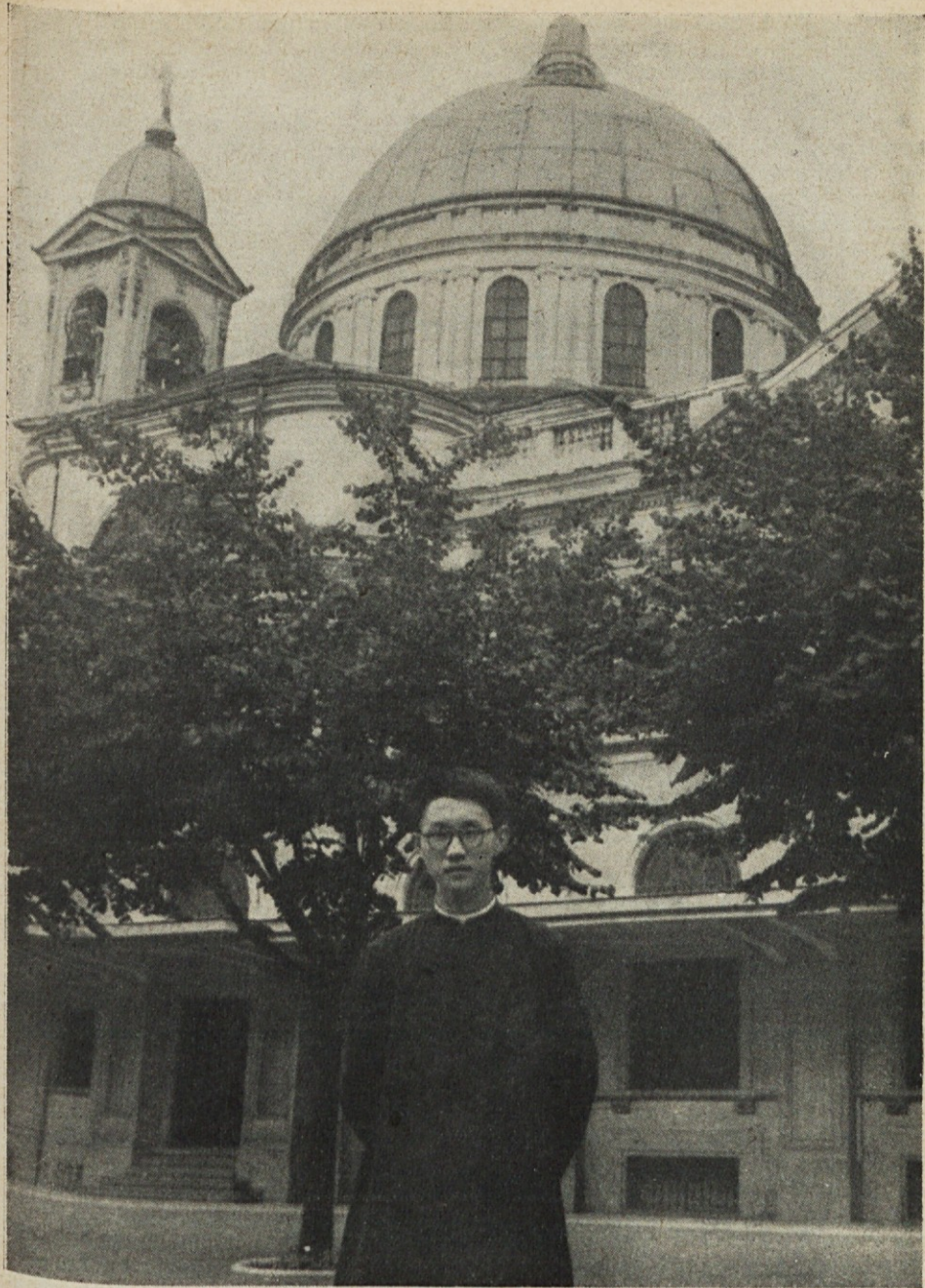
Ta akcija modrega in daljnovidnega papeža je bila takoj občutena v slehernem kotičku misijonskega sveta. Ne samo med katoličani, marveč prav tako med ostalimi kristjani in samimi pogani. Ves misijonski svet je zastrmel, da katoliška Cerkev izbira najvišje cerkvene predstavnike na kontinentih in najožje sodelavce Svetega očeta in pretežno poganskih dežel in narodov. Obenem daje ta poteza katoliški Cerkvi nov poudark vesoljnosti in nadaljni dokaz za goreči program sedanjega papeža in njegovo globoko željo, biti Pastir CELOTNE ČREDE. Misijonarji praznujejo letošnji veliki praznik Vstajenja vsepovsod po širni zemeljski obli in razsežnem misijonskem svetu z novim veseljem, stopnjevanim ob tolažbi, da so njihove žrtve, napore, prilike in potrebe dnevna skrb Kristusovega namestnika. V zadnjem konzistoriju so odjeknile v ves misijonski svet papeževe besed: "Delo teh glasnikov evangelija je bilo skozi stoletja označeno z mnogim pomanjkanjem in žrtvami." In sklicujoč se na trpečo Cerkev je nadaljeval: "Osupli smo ob novih poročilih, da so v nekaterih krajih vredni škofje in duhovniki misijonarji v ječah, obsojeni ali odstranjeni od področja svojega apostolata. Drugje so predmet zlobnega sumničenja zaradi svojega vzgojnega in karitativnega delovanja, kateremu se posvečajo."

Vstali Kristus je v resnici Kristus vsega človeštva. Odrešenik vseh narodov in vseh ras. Ko je Sveti oče pri povzdignjenju novih kardinalov opazil bogoslovce iz kolegija Kongregacije za širjenje vere, ki pripadajo narodom iz vsega misijonskega sveta, je dejal: "Oni dejansko predstavljajo skrivnostno barvitost, ki daje vrtu svete Cerkve lepoto."

V kardinalskem zboru je prvič v modernih časih zastopan praktično ves svet. Ker črne barve še poprej ni bilo, je Janez XXIII. ob imenovanju afriškega kardinala Lauriana Rugambwa dejal: "Sedaj je tudi ta prišla." Ko se je kardinal pomikal proti papežu v baziliki Svetega Petra med javnim konzistorijem, je množica proti pričakovanju in običajem na konzistorijskih začela burno ploskati. V očeh mnogih afriških bogoslovcev, duhovnikov, sestra in laikov so zablestete solze, ko so odlični beli cerkveni knezi, duhovniki, sestre in laiki poklekovali ponižno pred kardinala Rugambwa, poljubljali njegov prstan in ga prosili blagoslova.

Na Veliki četrtek je pri obredu umivanja nog papež Janez XXIII. klečal pred vsakim izbrancem posebej. Bili so povabljeni iz istega misijonskega zavoda "Colegio Urbano de Propaganda Fide". Vseh ras, barv in narodov. Od Japonca, Indonezijca in Afričana do duhovnika z otoka Fidži, Irea in Amerikanca. Tako je hotel sedanji Sveti oče, ki je ob nastopu svojega papeževanja poudaril, da bo njegova prva in najvažnejša naloga biti vsemu človeštvu Dobri Pastir, v urah strahovitih in zagrizenih rasnih bojev v Južni Afriki, pa tudi mnogih napetosti med belimi in črnici v Ameriki, v juž-

Slika desno: Kitajski bogoslovec Jožef Zen S.D.B., pred svetiščem Marije Pomočnice, katerega studij v Turinu vzdržuje slovenska dobrotnica.

nem delu ZDA, hotel poudariti, da smo vsi ustvarjeni po božji podobi in imamo do življenja in njegovih svoboščin enake pravice. Kot pred leti ob imenovanju kardinala Graciosa za Indijo in še mnogo bolj tokrat je bilo mnenje najrazličnejših presojevalcev svetovnega mnenja, da bo po vsej verjetnosti mogel kardinal Rugambwa postati za Afriko vodilna sila za mir med rasami ob usodni uri borbe za kontinent, ki v silno nagli socialni revoluciji išče novih oblik za novo svobodno sožitje narodov v novourejenih razmerah. Za propadajočim kolonializmom vstaja maska komunizma in čaka na svojo uro. V medsebojnem spoštovanju in upoštevanju zahtev pravičnosti misli kardinal Rugambwa sam, da je možno rešiti v Afriki mir in zakonitost. Samo bodočnost bo dokazala, če je bilo še pravočasno. Molitev vse katoliške Cerkve in vsakega od nas je z njim in njegovimi željami. Cerkev po besedah Janeza XXIII. živi in dokler je polna življenja, smemo upati v nov razvoj in njene zmage v še tako zapletenih problemih socialnega in mednarodnega življenja, ki se pojavljajo na obzorju naših dni ob nacionalnem prebujanju novih ljudstev in narodov v Afriki in Aziji.

II. AKCIJA ZA VZDRŽEVANJE DOMAČIH BOGOSLOVCEV

Dasiravno Cerkev že stoletja posvečuje vzgoji domačih duhovnikov v misijskih deželah ogromno pažnjo, je vendar 20. stoletje prineslo s seboj velikanski napredek. Bodoči voditelji katoliške Cerkve med svojimi narodi se pripravljajo za duhovništvo v največjih katoliških bogoslovjih po Evropi in Ameriki. Istočasno pa se ustanavljajo vedno nova velika semenišča po vseh misijskih deželah. Kardinal Rugambwa je postal katoličan šele z devetimi leti, ko je njegov oče, poglavar poganškega plemena, z vso družino prestopil v katolicizem. Boli očetje so Lauriana vzgajali vsa leta, od ljudske šole do konca semenišča. Šele po dušnopastirski praksi kaplanovanja je bil za nadaljevanje študija poslan v Rim. Dejstvo je, da je bilo možno vzgojiti današnjo vodilno osebnost katoliške Cerkve med Afrikanci v Tanganjiki le zaradi ljubezni in skrbi, ki jo Beli očetje posvečajo vzgoji domačega duhovniškega naraščaja.

Poročila v zadnjih tednih poudarjajo posebno važnost domačega klera in eden vodilnih Belih očetov iz Združenih držav, ki je vse življenje deloval med Afrikanci, pravkar izjavlja, da od formacije domačega klera zavisi v bližnji bodočnosti v Afriki prav veliko.

Prav je torej, da našim misijskim prijateljem malo prikažemo, kako so slovenski rojaki in nekateri drugi misijski prijatelji z akcijo za vzdrževanje domačih bogoslovcev v ZDA in Kanadi začeli in kako daleč je akcija do danes izpeljana. Posamezna poročila bodo pa sproti prikazovala zanimivosti iz življenja posameznih podpirancev, kot ga sami opisujejo v pismih dobrotnikom.

Bilo je leta 1954, ko je pisec teh poročil to misel začel načrtno razvijati. Slovenski rojaki, ki jih je le precej, naj bi se zainteresirali za tovrstno pomoč za študij in vzdrževanje domačih bogoslovcev v misijonih, kjer delujejo slovenski misijonarji ali misijonarke, dasi se ne bi omejili samo nanje. Kjer je potreba vidna in naša pomoč možna, naj bi pomagali. Začetek je bil skromen, ko je vneta misijonska sodelavka dejala: "Če mi Bog zdravje da in ohranim službo, kot jo imam zdaj, bom prav rada letno plačevala stopetdeset dolarjev za študij kakega domačega bogoslovca v misijskih deže-

Misijonar Majcen S.D.B. s kitajskim sobratom, g. Matejem Čunom iz Pekinga, ki je leta 1957 končal študije v Vietnamu — kot begunec.

lah. Ker svoje družine in otrok nimam, se mi zdi ta način pomoči Cerkvi za vzgojo domačih duhovnikov kot nalašč in lepo nadomestilo." Prvi je tako podporo dobil istega leta indijski bogoslovec J. B. D'Silva S.J. Misijonar oče Jože Cukale S.J. je podporo fantovim predstojnikom izročal tri leta po vrsti, dokler ni bil leta 1957 posvečen in nastavljen kot profesor na eni jezuitskih katoliških gimnazij v Kalkuti. Dobrotnica, ki je želela ostati neimenovana, je začela za njim takoj podpirati drugega indijskega bogoslovca Josepha Paul Remedios-a, prav tako jezuita, ki študira v kolegiju De Nobili, v Poona.

Ob koncu naslednjega leta je druga neimenovana dobrotnica prevzela vzdrževanje prvega kitajskega bogoslovca J. M. Zen-a, salezijanca, ki je bil na bogoslovne študije poslan na mednarodno bogoslovnico salezijancev v Turin v Italiji.

Istega leta je daroval za vzdrževanje drugega kitajskega bogoslovca John Bosco Chiou-a S.D.B. celotno vzdrževalnino velik misijonski dobrotnik

Franc Starin, ki mu je lani ob posvečenju za novo mašo daroval poseben novomašni dar za nabavo odličnega fotografskega aparata, da se je mogel specializirati v ostri fotografiji v zvezi s tiskovnim apostolatom, tako važnim v Salezijanski družbi tudi za širjenje vere med kitajskimi zapuščenimi fanti in pri vzgoji ter formaciji novih misijonskih duhovniških poklicev. Kitajski duhovnik John Bosco Chiou je drugi podpiranec, ki je bil doslej posvečen. Po nekaj mesecih dela v Hong-kongu, kamor je bil poslan po končanih študijah v salezijanskem bogoslovju v Messini na Siciliji, je zastavil zadnje mesece v novem delokrogu kot eden pomočnikov našega znanega salezijanskega misijonarja Majcna v Vietnamu. Pri njem je postal med drugimi tudi šolski svetnik na njihovi šoli, kjer pripravljajo novi aspirantat za bodoče salezijanske vietnamske poklice, ki zelo dobro kažejo. Saj ima Vietnam najbolj razviti misijonski domači kler izven Filipinov, ki so pretežno katoliški.

O gornjih treh podpirancih so Kat. misijoni že pisali.

V razvoju akcije, ki je medtem zavzela že velik obseg, prejema sedaj podporo že osemindvajseti bogoslovec. Prva dva sta že posvečena in s tem je podpora prenehala. Eden je v zadnjem letu kolegija v Afriki. Ker veliko obeta in bo kot prvi poslan v Rim, študirat za duhovnika v bratovski novi afriški družbi, je podpora zanj rezervirana do vstopa v bogoslovje. Eden je za železno zaveso, a študira za misijonsko delo v pretežno pravoslavnem okolju (diáspori). Vsi ostali so iz misijonskih dežel.

Po pripadnosti so mnogi Kitajci, nekaj Indijcev, Vietnamcev, Japoncev in več Afrikancev. Prva podpora, ki bo v bodoče dosegljiva, bo poslana za prvega Pakistanca na ozemlju, kjer deluje sedaj v Karačiju s. Dominika, redovnica Misijonskih sester zdravnic.

III. POGOJI ZA VZDRŽEVANJE DOMAČIH BOGOSLOVCEV

Namen prevažne akcije za vzdrževanje domačih bogoslovcev v letih teološkega študija je jasen. Pomagati številnim misijonskim deželam pri čim hitrejši in čim uspešnejši vzgoji domačega klera, ki je danes tako važen in jasen predpogoj za zasajanje Cerkve med misijonskimi narodi s pomočjo njihovih lastnih duhovnikov misijonarjev.

Zaradi pomanjkanja gmotnih sredstev razni duhovniški kandidatje ne morejo študirati in sploh ne priti do bogoslovja, ker ni dovolj bogoslovnice niti primernih poslopij in profesorjev. Tako so bile te vzdrževalnine zamišljene kot olajšava bremen predstojnikom, ako jim podpore omogočijo poslati vsaj nekaj bogoslovcev študirat na velike univerze, kot so evropska bogoslovna vseučilišča v Rimu, ali kjer koli bi imeli možnost biti sprejeti. Vzdrževalnine niso za filozofske študije. Je pa vzdrževalnina dana vsakemu tudi če študira bogoslovje v domači deželi, če odgovarja večini pogojev, danih za sprejem vzdrževalnine kandidatom na splošno. Vzdrževalnina znaša 150 dolarjev letno za čas bogoslovnega študija in štiri, pet ali celo več let, če kandidat študij nadaljuje za bogoslovni doktorat. Področje študija si lahko svobodno izbira. Podpora preneha, ko se vrne v rodno deželo po končanih študijah.

Kandidat, ki ga predstojniki izberejo, mora odgovarjati v glavnem vsaj naslednjim pogojem: svetost značaja, ponižnost in pobožnost, ubogljivost, učljivost ter precejšnja, če mogoče nadpovprečna nadarjenost, vsaj nekatere voditeljske poteze, ki obetajo, da bo kandidat mogel biti pastir in vod-

nik svojemu ljudstvu, globok krščanski idealizem in gorečnost za reševanje duš. Ko je kandidat po predstojnikih odbran, je naprošen, da dobrotniku piše kratko pismo o svojem preteklem življenju in doda po možnosti svojo fotografijo. Vsako leto enkrat je naprošen, da jim pošlje poročilo o napredovanju v šoli in na poti do posvečenja. Predstojniki, predvsem nekateri med njimi, se boje preveč stikov med podpirancem in dobrotnikom, kar je razumljivo, ker se nekateri preradi navadijo prositi za to in ono, kar ni nujno. Izkušnja kaže, da je previdnost zelo na mestu, kar bomo videli na posameznih primerih. Eden od podpirancev je n. pr. prosil, če bi smel po posvečenju potovati z univerze v Italiji v ZDA, da se "osebno zahvali dobrotniku" za njegovo žrtev. Drugi je začel prositi za vse mogoče podpore za svojega brata, ki je v stiski blizu rdečih. Tako je vedno treba paziti, da se namen pomoči ne sprevrže v splošno beračenje. Škofje že vedo, zakaj se tega bojé, ker se kandidat razvadi z denarjem prelahko šariti. Znano je seveda, da v ZDA na splošno vsak, ki podpira kakega duhovniškega kandidata, lahko vzdržuje z njim pismene stike. Vsaj v nekaterih redovnih družbah to dovolijo. Drugi pa zopet ne. Nesporno je vsaka taka podpora velika pomoč semenišču samemu in predstojnikom izbranega, ki namesto njega lahko sprejmejo v bogoslovje koga drugega. Svojemu podpirancu pa omogočijo tako na lahek in preprost način najboljšo duhovniško pripravo, ki je najbrže za fanta sploh možna. Da se vrne v domovino katoliško misleč, temeljito pripravljen, širokega obzorja in razgledan. Pravi voditelj duš sredi svojega ljudstva. Pa tudi svetovalec in pionir v vseh drugih zadevah življenja. Saj mora biti pravi misijonar svojemu ljudstvu zares vse, če naj prinaša vsem Kristusa.

Dobrotniki lahko darujejo vso vzdrževalnino hkrati za vsa leta bogoslovnih študij skupaj, kar je običajno štiri ali pet let. Nekateri to store. Drugi pa rajši plačujejo letno po 150 dolarjev skupaj. Spet tretji dajejo v obrokih. Od časa do časa kako vsoto, dokler ni vseh 150 dolarjev v enem letu plačanih. Eni se obvežejo za vsa leta bogoslovnega študija, drugi samo za kako leto in dodajo: "Če bom pa zmoغل, bom nadaljeval tudi drugo leto." Običajno eno podporo prevzame posamezni dobrotnik. Včasih se jih pa tudi več naenkrat odloči zanjo, dasi so taki primeri zelo redki in so nam znani le v zvezi s podpiranjem kandidatov Baragovega misijonišča v prvih razredih njihovega šolanja. So dobrotniki, ki darujejo, ker nimajo lastne družine in vidijo v tej svoji žrtvi izpolnitev svoje lastne želje, da napravijo za rast božjega kraljestva na zemlji, malo več, dokler jim je možno in so blagoslovljeni z vsem potrebnim za lastno življenje. Da lahko nekaj brez težav ali z malo žrtve utrpijo in v ta vzvišeni namen darujejo. Drugi darujejo po mnogem trpljenju v lastnih družinah. Ker so jim komunisti v domovini pomorili več sinov. Ali ker jim Bog ni dal fantov, ampak samo dekleta. Potem, ker vedo, da je taka žrtev najboljša nadomestilo Bogu za sina, ki želi v kak drug važen poklic v življenju.

V rednih poročilih bomo priobčevali v našem misijonskem mesečniku poročila iz pisem naših podpirancev. Mnogo zanimivega iz njihovega življenjskega ozadja. Njih rast in napredek na potu do posvečenja v zvezi s študijem bogoslovja. Tudi slike posameznih bomo priobčili, v kolikor bodo na razpolago. Dobrotniki bodo imenovani za vsakega bogoslovca, če je to mogoče. Nekateri žele ostati neimenovani in njih željo bomo vselej upoštevali. Vsak ima pravico biti imenovan, za kar mu gre, pa tudi ostati nepoznan, če sam tako želi.

Česa nam je treba

Veliki dogodki v zgodovini človeštva postavljajo v ospredje imena mož, ki so dogodke oblikovali ali vodili ljudstva in narode v tistih prilikah. Francoska revolucija je postavila v prvo vrsto tri imena: Robespierre, Danton in Marat. Vsi trije so bili očetje revolucije, dasi so se potem začeli med seboj spodnašati. V krvi je utonil najprej Marat, za njim je moral na morišče Danton, ker ga je dal Robespierre obsoditi na smrt; nekaj mesecev za tem je končal na istem morišču Robespierre sam. Komaj dobrih sto let pozneje se je začela ista tragedija z revolucijo, ki je leta 1917 izbruhnila v Rusiji. Komunizem je postavil na čelo gibanja, ki bi moralo uvesti proletarsko diktaturo po vsem svetu, dva moža: Lenina in Trockija. Lenina je pobrala možganska bolezen, njegovega sodelavca in naslednika v vodstvu revolucije, Trockija pa je Stalin najprej izgnal iz Rusije, nakar ga je dal leta 1942 v Mehiki umoriti; za njim je na ameriški kontinent poslal morilca, ker je računl, da bi mogel Trockij ob koncu druge svetovne vojne dvigniti zastavo pravega komunizma. Trockij je namreč dolžil Stalina, da je komunizem izdal, ko je izvajanje komunističnega programa omejil samo na Rusijo in se za enkrat odrekel širjenju revolucije po vsem svetu.

Idoli človeštva

Človeštvo je navajeno, da deli dobe zgodovine po velikih imenih. Lahko se zgodi, da v luči morale in pravice imena niso ravno najbolj čista, vendar so skozi njih roke šli toliko prevratni dogodki, da se ljudje ustavljajo ob njih, tudi če so njih zgledi slabi in so bili sadovi njihovega delovanja človeštvu kot celoti škodljivi. Vsak nasilnik najde v nečem svoje pristaše; diktature postajajo poslednji poskusi za reševanje človeštva, kadar se izčrpajo vsa sredstva za mirno ali modro rešitev težav in prilik, tako pravijo.

Sodobna mednarodna politika postavlja v osredje može, ki na zunaj ne nudijo posebnih znakov, ki bi bili vredni posebnega poveličevanja. Tudi so nekateri med njimi na robu svoje politične ali življenjske kariere — Eisenhower bo koncem leta 1960 dobil naslednika. Odšel bo v zgodovino kot velik idealist in veren zagovornik načel demokracije — toda njegov obraz bo vsem ostal v spominu kot obraz moža, ki se je izčrpal v naporih za mir. Dasi mu bo človeštvo dolžno vso zahvalo in ljubezen, se bo ljudem ohranjala slika državnika, ki ga je delo spodjedlo in mu ni dalo slave in plačila niti ob koncu življenja. Na pariški konferenci bo med velikimi štirimi generad De Gaulle, ki je v letih 1940-1945 reševal Francijo in jo po vojni dvignil na vrh velesile sveta. Toda sam se dobro zaveda, da mu je pot posejana s težavami in kariera predsednika pete republike v Franciji (po revoluciji 1781 imajo Francozi sedaj že peto republiko) danes ruši njemu in njegovim najbližjim sodelavcem tisti ugled, ki so si ga pridobili na bojišču v letih 1942-1944. Sam je prijatelju nedavno izjavil: "Vem, sem na pragu groba; zavedam se, kaj me grize in da je konec blizu..." V Angliji so se državniki navadili na sloves, da pomenijo nekaj samo do smrti, potem jih pa trga

zgodovina. Edini, ki je poln življenjske sile, je vodja Sovjetske zveze, Nikita Hruščev, ves nasmejan in stalno na potovanju, trgovski potnik, ki se mu mudi, ker mora prehiteti konkurenco. Edino plačilo: ob vrnitvi v Moskvo mu prirejajo manifestacije, ki naj prikrijejo tisto, kar inozemski časnikarji pišejo o ugledu, ki ga Hruščev še uživa v Moskvi: vprašujejo se namreč, kdo vlada v Moskvi, kadar je Hruščev odsoten... Torej mora biti v Moskvi že nekdo drug ali pa celo še eden nad tem, ki je najvišji...

Programi polni besed

Vsekakor pa v zgodovini ni bilo dobe, ko bi se na mednarodnih konferencah toliko govorilo o tolikih pomembnih in važnih problemih, kakor jih je prinesel sedanji čas. Zemlja se izloča kot predmet svetovne politike, vedno bolj se uveljavlja naziranje, da je vojskovanje, to je zadnji in odločilni spopad za nadvlado nad svetom, na zemlji nemogoče. Kdor bo sprožil prvi, bo lahko smrtno zadel nasprotnika, toda smrt se bo brž raztegnila tudi nad njim. Pohod v svetovje se še začelja in kakor vse kaže, ni misliti na to, da bi se mogli za planete ali zvezde izven zemlje spopasti, vojskovati vsaj v prihodnjih desetletjih. Daleč so še zvezde! Toda tekma za planete, za zvezde je že v teku. Ogromne vsote denarja gredo za izstrelke in satelite: ko so spustili v zrak raketo ali umetni satelit, so naslednji dan že ugotovili, da je zastaran. Današnji velja milijarde, jutrišnji bo stal vsaj toliko, če ne še več. V Angliji je grozila vladna kriza, ker se je vojni minister uštel in naročil izstrelke, ki bo zastarel, ko bo prišel iz tovarne. In vendar so za začetna dela porabili več milijard.

Pri tem se morajo državniki seveda pogovarjati o tistem, kar je edini izhod iz zagate. Morali bi izvesti razorožitev, ustaviti vse poskuse z izstrelki in jedrnimi bombami. Toda to so še vedno same lepe pesmi, ker nikdo ne veruje v možnost razorožitve; zahodni svet ne more imeti vere v komunistično diplomacijo, dočim v Moskvi govore, da so skozi zadnjih petsto let prihajali napadi na Rusijo samo z zahoda. Sicer so propadli, toda vzhod se more pred zahodom varovati še zaradi drugih groženj in načrtov. Med narodi na vzhodu bo vedno našlo dober odmev govorjenja, ki bo stavljalo namene zahodnega sveta v slabo luč.

Nevera, nezaupanje med obema taboroma se pogloblja. Zahodni svet ima svoj propagandni program, na vzhodu znajo poiskati prave besede, da račune zahoda razkrinkavajo in prilivajo olja na svoj ogenj. V Aziji in Afriki še vedno radi poslušajo radijske oddaje iz Moskve, ki govore o načrtih zahodnih imperialistov.

Videzi in bistvo

Moskva ima svoje zvočnike, v kongresu Združenih držav pa so sprejeli zakon, ki dovoljuje zgraditi eno najmočnejših radijskih postaj na svetu — in zgradili jo bodo v Evropi, da bo služila idejam in borbam "Free Europe", to je gibanju za osvoboditev Evrope.

Konference izgublajo svoj pomen, ker govore atomske bombe svoj jezik; vedno manj privlačni so obrabi državnikov, ki govore o miru, v njih očeh pa nosijo strah pred zadnjo katastrofo — pred vojno, človek pa se sklanja nad svoje radijske aparate in vrta vijake, da bi iz njih ujel glas resnice. Na vzhodu lovijo glasove zahoda, na zahodu poslušajo Moskvo; vsak hoče razbrati resnico, ki bi ga v notranjosti pomirila, spravila s svetom. ki se poganja v najhujšo pustolovščino.

V Moskvi dobro vedo, kaj pomeni glas, ki ni viden in prodira, kamor hoče. Na zahodu so prepričani, da imajo v rokah največje adute in bo zato njihova trditev najmočnejša. Oboji lovijo pristanek tistega, ki posluša. Računajo nanj, on jim postaja zadnja neznanka za rešitev uganke. Gre za to, kako se bo odločil človek. Valovi butajo vanj, ujeli bi radi njegovo notranjost.

Človek je zgradil najmočnejše trdnjave, iznašel najhujša sredstva, vsak dan preseneča svet z izsledki svojega uma; na njegovih dognanjih sloni danes vse, kar se pripravlja za nadvlado ne samo sveta, amak vsega vse-mirja. Človek daje od sebe vse, nekateri že žanjejo pri tem ogromne materialne uspehe, toda nikdo ne more ugotoviti, kaj je ostalo v človeku, ko je vse oddal, vse prodal ali pa celo daroval. Človek ostaja sam! Ne sme pa ostati sam, tako pravijo. Moramo uloviti njegovo zavest, gospodarji moramo biti njegove vesti in resnice — in ko bomo zagospodovali nad tem, bo vse klonilo, vsi bodo trobili v en rog — nad svetom bo zavladalo samo eno, vse-mirje bo položeno človeku pod nogo.

Cena bistva

Medtem ko svet drvi v premoč tehnike, se z vzhoda in z zahoda širi evangelij, ki naj tega človeka osreči v njegovem bistvu. Komunizem pravi, da gradi novi humanizem, na zahodu je povsod vidna napetost, ki skuša priti blizu človeku prav v vseh odtenkih njegove narave — govore tudi o humanizmu. Človeška zgodovina je polna zakladov humanizma, le da so posejani z grmadami žrtev in neuspehov. Stari vek je v Grčiji in v starem Rimu oznanjal ob koncu svoje dobe svoj humanizem, srednji vek je bil poln prosvetljenega humanizma, 19. stoletje je govorilo o humanizmu, ki bo slonel na temeljih pozitivizma, to je znanstvene resnice. In vsi so propadli! Šli so do človeka, niso ga zajeli. Šli so s programi, videzi — šli mimo in človek je ostal še bolj ubog.

Rešitev človeštva je morala biti nekje drugod. Sloneti mora na tistem, kar je v bistvu človeka, na dvogovoru, ki ga opravlja človek vsak dan sam s seboj, ko razkriva svoje pravo bistvo.

To so iluzije, ki jih je preobilo na poti tisočletij človeške zgodovine, bi bilo možno reči. Saj imamo danes najmodernejša sredstva za vdiranje v človekovo notranjost, imamo priprave, s katerimi moremo izračunati celo gibanje misli v možganih. In vendar nismo mogli ujeti človekovega bistva, ga ne bomo ujeli in si ga ne bomo podredili.

Dialog je zgrešen, če je naravnan tako, da človeka obsoja v samoto. Tudi najbogatejše notranje življenje posameznika ne more privedi do popolne osvoboditve, če to ni naslonjeno na vezi, ki človeka vežejo na njegove brate, rod, ljudi — na vse človeštvo. Le do človeka samega je pot težka in skoraj neizvedljiva... Pač: bili so možje, ki so krenili sami na pot osvajanja celih narodov in vsega sveta — brez orožja in brez sredstev tehnike, brez glasnih programov o urejanju vsakdanjosti. Letos slavimo veliko leto spomina na sv. Vincencija. Zanj je bila Francija dovolj velik teritorij, da bi lahko doma izpolnil svoj program; ne, šel je onstran morja in se odločil reševati človeka, ki je živel v temi, v suženjstvu. Bil je sam, čisto sam — in kolikšno je njegovo delo, kako močno govori o njem nepristranska zgodovina. Sveti Frančišek Ksaverij je tudi hotel biti svetovni potnik; šel je na pot, omagal v smrt, ne da bi bil pravzaprav že začel svoje glavno delo — toda postal je heroj svoje dobe za vse čase. Šel je na pot, da bi reševal človeka.

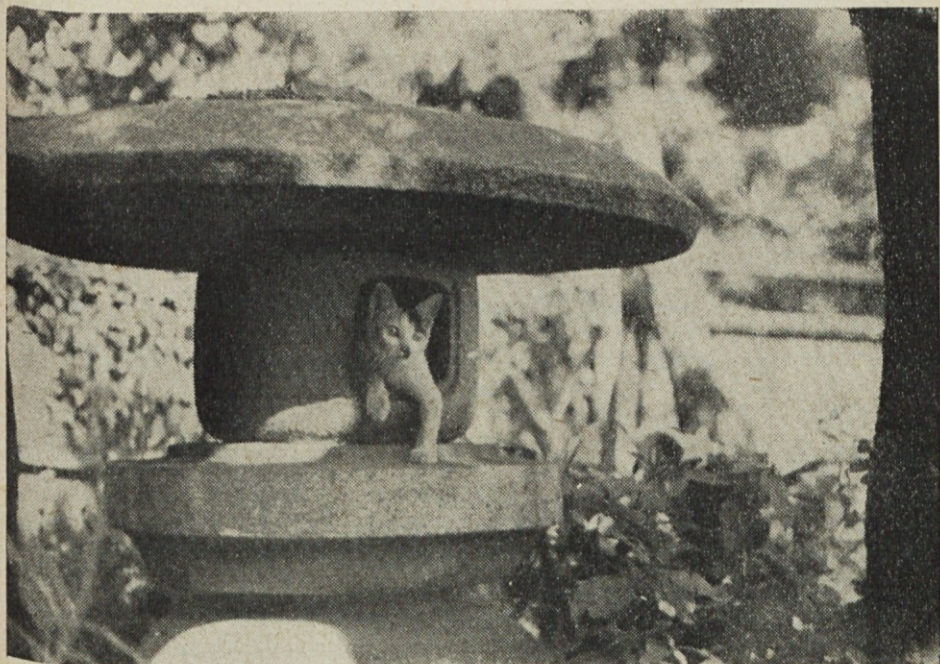
šel je na lov za dušami, zarezal brazde v svetove, ki so še danes v vrtincu svetovnega tekmovanja. Načel je probleme sreče in resnice, ki so danes isti, kot so bili takrat. Glasniki sreče človeštva niso bili samo sinovi velikih narodov. Slovenci imamo velikega Barago, v svetu misijonstva smo zasijali z zgledom Knobleharja. In koliko njegovih učencev je danes po vsem svetu: v Indiji, Afriki, na Japonskem, v osrčju dežela Južne Amerike... Kakor veliki misijonarji-svetniki, tako tudi oni ne prinašajo velikih programov ali bučnih gesel za vladanje na svetu. Prinašajo pomoč, ki naj človeka rešuje v njegovo pravo bistvo. Njih potovanja po svetu imajo danes isti cilj, kot napor velikeh potnikov zemeljske oble, ko kot odgovorni državniki iščejo opor za pravo ureditev sveta. Diplomati hodijo in bodo hodili od konference do konference — pa se razhajali v razočaranju, ker vere in zaupanja v svoje namene ne morejo in še dolgo ne bodo mogli zgraditi.

Tisti, ki dela za pravo svobodo človeka, mu s tem daje temelje za pravo vrednotenje duha, mu kaže svet, ki je vreden vlade na svetu — svet duše. Danes je že daleč pred svetovnimi potniki, ki se sicer poslužujejo letal s tisoč in več kilometri hitrosti na uro, opirajo pa se samo na jedrno bombo. In če bi bomba res spregovorila, bo ubila telo, duha pa ne bo dohitela.

Treba nam je ohraniti vero v delo tistih, ki dvigajo kontinente, ko iščejo in osvobajajo človeka.

Buenos Aires, začetkom maja 1960.

Mačica — v stari japonski vrtni svetilki.

V "ZELENEM PEKLU"

bo lahko živel 300 milijonov ljudi

Brazilska pokrajina, po kateri kraljuje reka Amazonas, je verjetno najmanj poznani del zemlje. Je osemkrat večja kot Italija, a ima samo pol milijona prebivalcev.

Casnikarji so to pokrajino imenovali "Zeleni pekel". In niso se zmotili. Živim na amaconskem področju že štiri leta in ne morem najti druge primere, ki bi bila bolj resnična in slikovita obenem. Vendar pa moram priznati, da imajo prav tudi Brazilci, ki so zaradi naravnih lepot krstili ta prostor z imenom "Zeleni raj".

Naj bo že eno ali drugo, Zeleni pekel ali Zeleni raj, amaconska pokrajina je v več pogledih nekaj izrednega.

In na prvem mestu že reka Amazonas sama. Indijanci jo imenujejo "Para", kar pomeni reka; Brazilci ji pravijo Río-Mar, kar znači Reka-Morje. Amazonas sprejema na stotine dotokov. Kdo bi jih mogel prešteti! In veliko med njimi jih pušča daleč zadaj največje evropske reke. Omenimo samo Japura, Madeira, Tapajoz, Purus...

Zdi se, da Amazonas sprejema vse te veletoke z nekim prezirom, gotovo pa s popolno brezbriznostjo. Peljala jih bo s seboj tisoče in tisoče kilometrov daleč, delala z njimi vrtnice, večje in manjše slapove, dokler se ne bo znala skupaj z njimi v oceanu. Amazonas je pri izlivu široka kakih 130 kilometrov...

Kadar orjaška reka prestopi bregove, pokrajine velike kot Slovenija in še večje, izginejo pod vodami. In ko se veletok umiri, še znova pokažejo pokrite z blatom, ki se po rodovitnosti more primerjati z nilskim. Ko bo človek ukrotil Amazonas, bo na njenih bregovih, tako sodijo strokovnjaki, lahko živel vsaj 300 milijonov ljudi.

Danes živi ob Amazonas samo kakih 500.000 Brazilcev. Polovica teh se smatra za civilizirane in živi v mestih in vaseh. Druga polovica so pa Indijanci, ki životarijo raztreseni po gozdovih in ne marajo imeti z belci nobenega stika. Samo misijonarji, ki jih iščejo zaradi neumrljivih duš, se jim morejo od časa do časa približati. Pa tudi ti večkrat plačajo svojo gorečnost z življenjem.

Reka Amazonas ni samo hrbtnica nešteti vodnih tokov, ampak tudi neizmernih gozdov. Glede teh gozdov, ki jih Brazilci imenujejo "mato", navadno nimamo pravih pojmov. Mislimo na gozdove, ki smo jih videli v Evropi ali pa na kakem drugem kontinentu. Vendar je pa resničnost precej različna. V Evropi so v mnogih primerih tudi gozdovi "civilizirani" s cestami ali vsaj stezami. Bregovi rek so utrjeni, da voda ne more izstopiti, kadar bi se ji ljubilo.

V amaconskih gozdovih pa vsega tega ni. Če si sami delate sproti pot pred seboj, lahko potujete tedne in celo mesece in ne boste naleteli na enega samega človeka. Ne bo ne mostov, ne koč, ne ene same steze. Sami pred naravo in pred Bogom. Lahko bi vam rečni tok zagrabil čoln in ga pogoltnil z vami vred; strupena kača bi vas presenetila, zgubili bi se v gozdu; nikogar ne bo, ki bi vam pomagal. Kolikokrat misijonarji vidimo, da nas Bog spremlja na naših potovanjih na nek poseben način. Misijonar je sam, a resnično čuti, da ima spremljevalca s seboj.

Če so amaconski gozdovi nevarni, so pa tudi pravi užitek za oči, ušesa, srce. Stoletna drevesa, mnogokrat do 60 metrov visoka, se v višinah družijo z ovijalkami na tak način, da noben sončni žarek ne more predreti zelene strehe in priti do tal. A tudi pri tleh liane tako povežejo debela med seboj, da potnik potrebuje dolge ure, da jih preseka in pride v bolj odprte kraje.

Skoraj vsak dan dežuje. Je to tropski dež, ki traja malo časa, a vendar da ogromne količine vode. Strela je prav tako dan za dnevom na delu. Nad najvišja drevesa se spravi in jih z enim samim zamahom vrže ob tla, kjer bodo počasi strohnela in dala svežo zemljo "mlademu rodu".

Kače imajo ob Amazonas svoj raj. Le malo sovražnikov je, ki bi si upali meriti se z njimi.

Ob Amazonas se človek čuti zelo majhnega. Narava je preveč mogočna, preveč ga nadvladuje. Čuti pa tudi vsemogočnost Stvarnikovo. Tam, kjer ljudje niso postavili stolnic, si jih Bog postavlja sam. Kjer ni ljudi, da bi ga molili, ga moli narava s svojimi zakoni.

MISIJONAR

Eden pritokov reke Amazonas.

PROTESTANTSKI MISIJONI

JOŽE MEJAČ C.M.

(Nadaljevanje)

PROTESTANTSKI MISIJONI V NEPOGANSKIH DEZELAH

A — PROTESTANTSKI MISIJONI MED KATOLIČANI

Do 19. stoletja ne moremo govoriti o protestantskih misijonih med katoličani. Verske vojne v 16. stoletju in trenutni vdori nekaterih protestantov v Italijo in Španijo v 17. in delno tudi v 18. stoletju ne pomenijo že tudi protestantskega misijonstva. Pač pa lahko označimo za predhodnike protestantske misijonske delavnosti med katoličani angleške in ameriške biblične družbe, ki so v 19. stoletju začele pošiljati v Italijo, Španijo in v Južno Ameriko številne prodajalce in raznašalce svetopisemskih knjig. K uspehom le-teh je veliko pripomogel trgovski razmah, dobrohotno pokroviteljstvo protestantskih veleposlanikov in konzulov v prestolnicah in po pristaniščih katoliških držav: še več pa liberalno mišljenje evropskih vlad, ki so sredi 19. stoletja pod vplivom prostozidarjev začele napadati Cerkev in so tako v protestantih kaj kmalu našle sebi primerneга zaveznika. K vsemu temu je treba prišteti še nekatere žalostne primere odpadništva katoliških duhovnikov, ki so se priključili tem ločinam in dobili v njih, kar so želeli, v zameno pa so pozivali katoličane k odpadu od Cerkve. (V Čile je bil tak odpadnik duhovnik Canut in Čilenci še danes nazivljejo vse protestante Canut, ne da bi se pri tem spominjali izvora besede.)

Nekatere ločine niso pokazale nobenega navdušenja za misijonarjenje med katoličani. Na protestantskem kongresu v Edimburgu leta 1910. so sklenili, "da je treba ponesti evangelij vsemu nekrščanskemu svetu". Katoliške dežele sploh niso bile omenjene, čeprav je bilo znano, da so imele številne ameriške ločine za takšne misijone tudi v Evropi in v Južni Ameriki in so tudi izrecno prosile, naj bi se kongres dotaknil tudi te točke. Ko pa so izvedele za končni sklep, so ameriške ločine sklicale brž svoj posebni kongres, na katerem naj bi obravnavali samo verske zadeve Južne Amerike. Takrat so izjavili tudi tole: "Ne bomo raziskovali, če so Cerkve na omenjenem ameriškem kontinentu krščanske ali ne; če verniki izpolnjujejo svoje verske dolžnosti ali jih ne; pač pa hočemo pribiti, da žive tam milijoni in milijoni ljudi, do katerih dejansko božja beseda ne pride in niti ne vedo, kaj je evangelij." Na kongresu so potem ustanovili poseben odsek za "Sodelovanje z Južno Ameriko", kar so pozneje na drugih kongresih v Panamá (1916) in v Montevideo (1925) še izpopolnili. Od tedaj naprej njihovi misijonarji nimajo samo namena, da gredo med ameriške Indijance, ki še ne poznajo krščanstva, marveč se ustavljajo v čisto katoliških mestih z željo, da bi si pridobili novih vernikov iz vrst odpadlih katoličanov. Edini, ki so se izjavili proti temu načinu misijonarjenja, so evropski luteranci in anglikanci, ki sicer pošiljajo svoje misijonarje v Južno Ameriko, a le z namenom, da nudijo duhovno oporo in skrb evropskim izseljencem luteranske ali anglikanske vere.

Protestantska revija "Truth and Light" je v avgustu 1929 glede na misijonska prizadevanja protestantskih ločin v Ameriki v članku, ki nosi naslov "Naš trud pri rasti števila vernikov", zapisala: "Ob vsakem katoličanu, ki ga bodo misijonarji pridobili za protestantizem, bodo povzročili vsaj 50 nevernikov. Kadar protestanč odtrga katoličana od starega katoliškega debela, bo le s težavo dosegel, da ga vcepi tudi v kako protestantsko ločino. Naši misijonarji naj se le potrudijo, da bodo tekmovali s katoliškimi v spreobračanju poganov in grešnikov; katoličane pa naj puste v mirni posesti njihove vere in bogočastja. Če pa nameravajo povečati število nevernikov, potem seveda lahko prihrdimo govorjenju, da evangeljska Cerkev za Južno Ameriko ne bo ostala brez sadu..."

a) Protestantiski napor in uspehi med katoličani

Italija je bila prva deležna protestantske misijonske gorečnosti. Njihov račun je bil zelo enostaven: "Če se nam posreči, da dobimo Italijo, središče katoličanov in sedež papeštva, potem naša nadaljna naloga ne bo težka". Svoje prve zaveznike in prijatelje so našli v sekti Valdencev, ki so bili do leta 1848 obsojeni na životarjenje v gorah, po omenjenem letu pa so dobili prostost razširjanja po Italiji. Prvi, ki so prišli v it. deželo, so bili ameriški baptisti in metodisti, pozneje pa še številne druge sekte, ki so začele ustanovljati svoja misijonska središča pod pretvezo, "da hočejo pomagati Italiji do večje zavednosti, višje morale, kulturnega napredka brez papežev, kardinalov in škofov, brez klerikalnih šol in temnih samostanov".

V Španiji do začetka 19. stoletja sploh ni bilo protestantov. Leta 1934 pa je bilo tam na delu že kakih 25 njihovih sekt z 20.000 verniki. Najbolj delavni so tam baptisti in kongrecionisti, ki v svojem prizadevanju vztrajajo tudi sedaj, pa čeprav jih Francova vlada bolj ovira kakor pa podpira. Skoro istočasno so prišli protestantje tudi na Portugalsko. Čeprav delujejo tam že več kot eno stoletje, imajo po uradnih podatkih komaj 4.000 vernikov.

V Franciji so se že zgodaj zasidrali kalvinci in luterani, zlasti v obmejnih predelih s Švico in Uemčijo. Od 19. stol. naprej pa prihajajo vse močje ameriške sekte od baptistov in metodistov pa do osvobodilne armade, a znatnih uspehov ne morejo pokazati.

Verjetno ni evropske dežele, kamor ne bi prišli protestantski misijonarji. Avstrija, Češka, Poljska, Irska in še druge katoliške dežele se bore proti novotarjem, ki povsod poudarjajo, da prihajajo kot nosilci prave Kristusove blagovesti.

b) Protestantovske misijonske metode.

Kar resnega in prepričanega katoličana najbolj rani, je način, ki ga uporabljajo protestantski misijonarji, ko šarijo s svojo blagovestjo po katoliških deželah. Kaj bi rekli o katoliškem pisatelju ali predavatelju, ki bi v svoji gorečnosti, da bi prikazal protestantske države v najbolj črni luči, trdil, "da je značilnost Amerikancev pobijanje in izžemanje črncev, nenehno hlastanje po dolarjih in docela razrvano družinsko življenje", ali "da je značilnost Angležev nasilje in krutost, s katero so ugonabljali skozi stoletja uboge Irce?" Ali ne bi bil fanatik, ki ne zasluži, da bi kdo čital njegove spise ali poslušal njegova predavanja? Nekaj takega delajo protestantski misijonarji, ko pošiljajo svojim sektam poročila o svojem delu med katoličani. Katoliško Cerkev slikajo ne kakor v resnici je, marveč kakor jo oni sami

gledajo skozi očala svojih predsodkov. Tako ustvarjajo karikaturu, ne pa resničnost življenja med katoličani. S silno pazljivostjo motrijo življenje katoliške duhovščine, opazujejo zadržanje preprostega ljudstva pri verskih pobožnostih in slavnostih in skušajo najti kaj takega, kar bi mogli potem sporočiti v svojo domovino, da je njihova prisotnost v katoliških deželah nujna, ker so to zaostali rodovi ali narodi, ki še danes potrebujejo evangelijske resnice. In te stvari se potem objavljajo v njihovih revijah in knjigah. Upravičeno toži Italijan E. Martire, "da protestantski misijonarji prikazujejo Italijo kot pravo misijonsko deželo, podobno onim v srednji Afriki". Znana je njihova trditev, "da italijanska vera ni nič drugega kakor mešanica zemeljske politike in poganškega bogočastja pod krščanskim imenom".

Zgoraj omenjeni E. Martire je o protestantskih metodah 10. maja 1929 v "Corriere d'Italia" zapisal: "Evangelijski misijonarji, v denarnem pogledu odlično oskrbovani iz svojih misijonskih središč, smatrajo katoliško vero in papeža kot največje nasprotnike, ki jih morajo pobijati z vsemi možnimi sredstvi. Včasih so to njihove dvorane, ki jih zidajo zraven ali nasproti katoliških cerkva v samem Večnem mestu; drugič so odpadniki, ki so nekoč uživali kaj večji sloves med katoličani, ki sedaj pozivajo k odpadu; tretjič je to spretno izbrana propaganda, ko zbirajo vojake, študente in druge v barih, na prijetnih zabaviščih, kjer jim nudijo zabavo in okrepčilo, potem pa končajo s kakšnim bogočastnim dejanjem protestantskega izvora. V revnih krajih pa neredko izrabijo daljšo odsotnost župnikovo, ustanove javno kuhinjo in pripravljajo kolektiven odpad revnega ljudstva.

Kadar govore in pišejo o Južni Ameriki, so njihove potvorbe zgodovinskih dejstev na dnevnem redu. Tako je eden izmed njih (E. Speer) brez sramu pred zgodovinskimi dejstvi zapisal, "da je inkvizicijsko sodišče v Kartageni obsodilo na smrt 400.000 ljudi in da se še danes lahko vidijo v oknih tamošnje katedrale mreže, na katerih so se pekli ti reveži, ker niso hoteli verovati". Človek, ki pozna zgodovinska dejstva in ve, da v vsej Ameriki v času inkvizicije ni bilo obsojenih na smrt niti 200 ljudi, pač ne more verjeti, da je taka potvara sploh možna. Nekaj podobnega se izraža v njihovih ostalih trditvah. Pravijo, da prebivalec Južne Amerike sploh ne razume, kaj je čistost; da je brezbržnost argentinskih staršev do svojih otrok naravnost zločinska; da je tridentinski cerkveni zbor pod kaznijo izobčenja prepovedal branje sv. Pisma; da Devica Marija reši vse svoje častilce, pa čeprav vse življenje žive v grehu. Pretiravanja in potvorbe.

Seveda je treba priznati, da je med njimi tudi nekaj takih, ki jim je resnica nad vse; žigosajo zlorabe in napake med katoličani, prikažejo pa tudi njihove vrline. Na žalost pa takih poštenjakov ni veliko.

Govoriti v številkah o protestantskih uspehih v Južni Ameriki danes še ni mogoče. Nimamo zadostnih podatkov na razpolago. Včasih se sliši, da jih je v Braziliji že nad 3 milijone, v Argentini nad 500.000, nekaj podobnega v Čile. Vsi vemo, da so se po drugi svetovni vojni in zlasti po padcu Kitajske v komunistične roke z vso silo vrgli prav na Južno Ameriko. Prepričani so, da jo bodo v nekaj desetletjih spremenili v protestantsko. Na tisoče misijonarjev-ministrov je na delu, z najboljšimi propagandnimi sredstvi in trdno denarno podporo. V Čile so prišli v svojem prizadevanju tako daleč, da so ustanovili ne le lepo število šol, marveč prav mala semenišča, ki naj bi jim v kratkem času dala številne misijonske delavce-domačine. Iz vrst še pred kratkim katoliških družin dobivajo ta naraščaj, ki katoliški Cerkvi v omenjeni deželi tako primanjkuje.

Nič čudnega ni, če ob pogledu na vse to južnoameriški škofje na svojih konferencah stalno razpravljajo o tej nevarnosti; če Sveta Stolica tako pogosto poziva ves katoliški svet, naj priskoči na pomoč in tako prepreči versko katastrofo, ki preti celemu kontinentu. Bomo katoličani kos tej veliki preizkušnji našega časa?

B) PROTESTANTSKI MISIJONI MED SHISMATIKI.

Protestanti se niso omejili samo na misijonsko delo med katoličani, marveč so poizkusili tudi med shismatiki. Odločili pa so se za drugačen način. Medtem ko je bil njihov nastop med katoličani napadalen in sramotilen, so nastopali s pravoslavnimi (shismatiki) veliko bolj spoštljivo. Misijonarji so prejeli od svojih misijonskih družb navodila, da morajo ravnati tako. Razlog za tako ravnanje moramo iskati v tem, ker jih smatrajo sebi bolj sorodne in celo možne zaveznike v boju proti katoliški Cerkvi. V navodilu prvemu anglikanskemu škofu v Jeruzalemu beremo, "da je namen te nove škofije prav ta, da se navežejo prijateljski stiki med anglikansko Cerkvijo in raznimi starimi orientalskimi Cerkvami, katere je treba podpisati v borbi proti Rimu, ki skuša tudi med njimi uveljaviti svojo oblast. Zato anglikanski škof ne sme motiti mirnega življenja teh Cerkva in ne pridobivati med njimi novih vernikov".

Anglikanci zares delajo vtis, da jim ni mar spreobračanje shismatikov. Iščejo le dobre in prijateljske odnose z vsemi. Druge sekte so se pa vrgle na delo spreobračanja med njimi. Predolgo bi bilo, če bi se hoteli spuščati v podrobnosti tega prizadevanja, ker je toliko samostojnih shismatičnih Cerkva in toliko najrazličnejših sekt na tem delu, da bi bilo za marsikoga pravi labirint, iz katerega bi komaj prišel s kaj večjim spoznanjem. Lahko pa ugotovimo, da so protestantske sekte poskusile prav povsod svojo srečo z zelo spremenljivimi uspehi. Od Rusije do Balkana, Turčije, Egipta, Abesinije in indijske malabarske obale, povsod so vsajčasno delovali. V Rusiji so želi največ uspehov okrog leta 1900, po ruski revoluciji l. 1917 pa je vse njihovo misijonsko delo v deželi popolnoma zamrlo. Na Balkanu so bili zelo delavni v letih pred prvo svetovno vojno, med vojno samo so pa odpeljali v svoja semenišča v Angliji precejšnje število srbskih bogoslovcev in jih vzgojili v anglikanskem duhu. V povojni Turčiji so se morali silno omejiti, ker je po državnih zakonih poučevanje verouka v šolah prepovedano. Iz svojih maloštevilnih postojank, ki so jih do danes ohranili, "žele kazati tamošnjemu prebivalstvu, kakšno je pravo krščansko življenje", tako sami zagotavljajo.

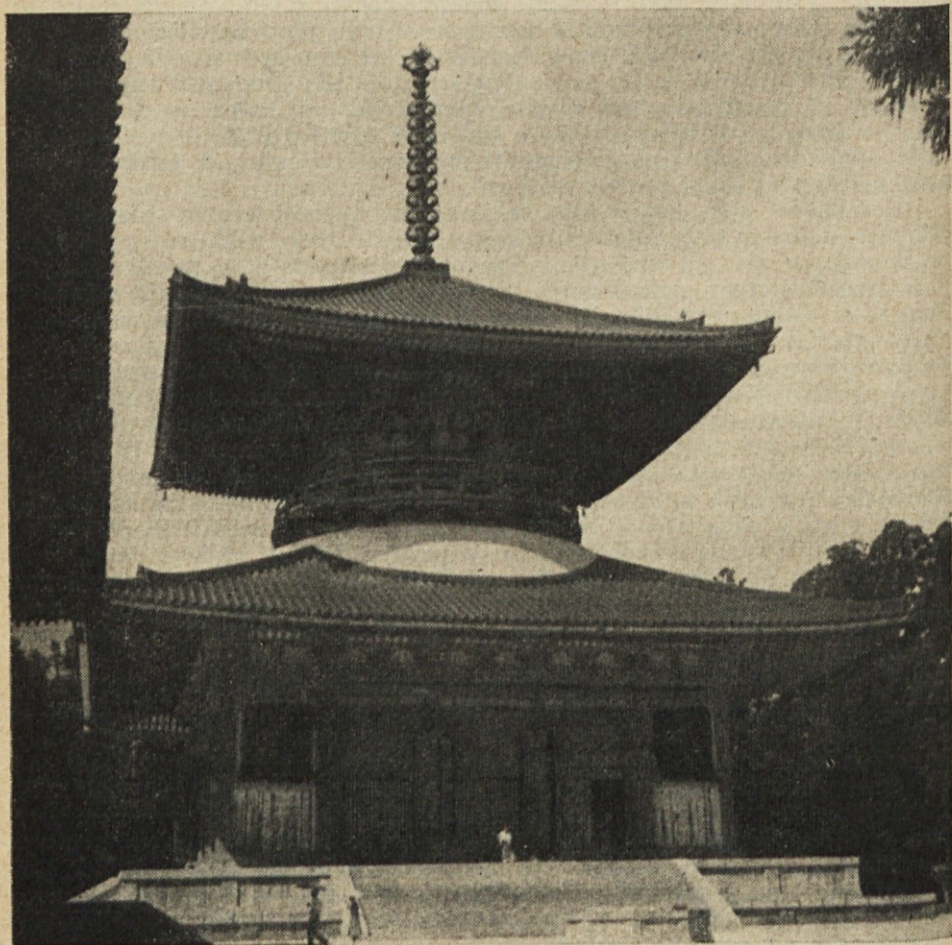
V Siriji in Palestini imajo največ postojank ameriški prezbiterijanci, ki so na misijonskem delu na tem ozemlju že nad sto let. Vendar se je v našem stoletju nateplo v te tako malo obljudene kraje še vse polno drugih misijonarjev, ki po protestantski statistiki pripadajo kar 40 sektam.

Prvi protestantski misijonarji v Egiptu so bili švicarji (l. 1825). Z angleškimi uradniki in naseljenci v Egiptu so prihajali v vedno večjem številu tudi anglikanski ministri, tako da je prišlo leta 1920 do ustanovitve anglikanske škofije za Egipt. Vse misijonsko delo med Kopti, Melkiti in mohamedanci pa je prevzela episkopalna Cerkev. Seveda so prišle še druge sekte, posebno številni prezbiterijanci, ki so tudi leta 1926 proglasili svojo "Egiptovsko evangelijsko Cerkev".

V Abesinijo so prišli prvi anglikanci leta 1830, a po nekaj letih so morali pustiti vse, ker so se kazali kot nasprotniki češčenja Matere božje. Pozneje jih je Neguš Teodor spet sprejel, čez nekaj let pa vrgel v ječo. Šele po bitki pri Magdali so dobili prostost. Pozneje so prišli prezbit'erijanci, adventisti, pentekostalci in drugi.

Med malabarskimi kristjani so imeli anglikanci spočetka zelo velik ugled. Ker pa so se začeli obnašati do njih, kakor da bi bili pravzaprav njihovi glavarji, ali pa so skušali z intrigami še povečati svoj ugled, se je ljudstvo s svojim patriarhom vred obrnilo od njih. Danes imajo med njimi dve skromni skupini vernikov. (Se nadaljuje.)

Eden najlepših poganskih templjev na Japonskem.

po misijonskem svetu

KITAJSKA

Vera in praznoverje.

Cesarski kanal razširjajo in podaljšujejo

Zapadnjeki poznamo "Kitajski zid", ki so ga Kitajci zgradili v daljnih stoletjih z namenom, da jih varuje pred številnimi mongolskimi vpadi na njihovo ozemlje. Malo pa jih je med nami, ki bi kaj vedeli o "Cesarskem kanalu", na katerega so Kitajci upravičeno silno ponosni. Praviijo, da je to največje delo, ki ga je opravila človeška roka. Gradili so ga, seveda ne brez prestanka, od 6. stol. pred Kr. pa do XIII. stol. po Kr. ter s tem po Modri reki zvezali svojo prestolnico Peking z mestom Chenking v provinci Kiangsu.

Komunisti hočejo sedaj to delo nekdanje cesarske dinastije povečati in sicer tako, da bodo kanal podaljšali in razširili. Na jug ga bodo podaljšali do Hankova, proti severu pa hočejo priti do Tangšana, ki je središče največjih in najbolj bogatih premogovnih rudnikov Kitajske. Z deli so že začeli na 520 km dolgi črti med Tsining in Modro reko. Na ta način bodo spremenili svojo prestolnico v pravo rečno pristanišče v notranjosti te ogromne države. Ob kanalu pa nameravajo zgraditi še celo vrsto novih mest.

Delavcev kar mrgoli. Prihajajo vedno nove množice mobiliziranih, in brigade delavcev "ljudskih županstev", zraven pa je tudi veliko takih, ki "naj bi jih prisilno delo predugačilo v njihovem mišljenju", in — lepo število katoliških duhovnikov in katoličanov.

Po uradni statistiki ima današnja Kitajska že 150.000 km plovni poti po rekah in kanalih. Med temi je 40.000 takih, da lahko plovejo po njih ladje z veliko tonažo. Praviijo, da so v tem pogledu v zadnjih desetih letih dosegli napredek za 65 %.

"China News Analysis", angleški tednik, ki se posveča presoji kitajskega komunističnega tiska, obravnava v svoji številki z dne 15. jan. 1960 vprašanje vere na Kitajskem, zlasti še zadržanja komunističnih oblasti do verskih obredov in praznovernih ceremonij ljudstva. Za pravega kitajskega komunista je vsaka vera, pa naj bo še tako lepa in vzvišena, samo praznoverje. "V očeh prečiščenega komunista je vera gnusen sovražnik, in sicer zato, ker se tak človek ukvarja s človekovo usodo onstran groba, ostaja pa brezbrizen ob dejstvu, da se človeštvo deli v skupino naprednih in v skupino nazadnjakov." Vpliven komunist iz Tients'na je izjavil: "Mi čutimo pravi gnus do človeka, ki moli. S tem namreč kaže, da veruje v višjo moč, kakor pa je moč stranke".

Kako mora ravnati komunist ob pojavih vere? Odgovorj oblasti so kratki in jasni: Njegova dolžnost je, da je s temi ljudmi potrpežljiv. Pojav vere je samo začasen in obsojen na smrt; pojav, ki je imel svoje rojstvo, ima svoj razvoj in bo imel tudi svoj konec. Do tega bo prišlo ob propadu politično in gospodarsko izžemajočih plasti današnje človeške družbe, ko bo "ponižanim in razžaljenim" zasijalo sonce svobode in veselja. Ko bo množicam dano to, ljudem ne bodo več potrebne nadnaravne sile: Bog, Buda, Alah in drugi bodo izgubili svoj pomen in svojo moč. Zato naj komunist potrpežljivo čaka, da pride do tega.

Drugačno pa mora biti ravnanje stranke. Ta ne sme ostajati pasivna. Storiti mora vse, kar je v njeni moči, da se to nevredno versko čustvovanje čim preje odpravi. Dvoje sredstev ima na razpolago. Prvo je zunanje: stranka prepoveduje versko udejstvovanje. Drugo pa je notranje: stranka mora storiti

vse, "da duhovi spregledajo in zavržejo svoje versko prepričanje". Ker je vera zadeva duha, je premalo, da bi se omejevali le na prepoved; treba je vplivati na duha množic. Vsi vemo, s kakšno zagrizeno vztrajnostjo izvajajo kitajski komunisti ta načrt v boju s krščanstvom, pa čeprav krščanstvo predstavlja komaj 1. ali kvečjemu 2% vsega kitajskega ljudstva. Kljub temu se tu in tam pritožujejo, da so storili premalo. Tako je "Rdeča zastava" v letu 1958 potožila: "Še danes najdemo člane, ki ne znajo ali pa nočejo —kar je še slabše— storiti nič za zmago brezboštva v masah". Omenjenega leta so namreč organizirali naj-

večjo ofenzivo proti veri, hoteč napraviti "veliki skok naprej".

Čisto pravilno zaključuje zgoraj omenjena revija: "Po komunističnih načrtih mora bogočastje in vse, kar bi moglo tekmovati z močjo stranke in njene ideologije, izginiti z oblička zemlje in iz srca vernikov". Zavedajo se pa, da je lažje graditi tovarne in kopati kanale, kakor pa obračati človeška srca. Veliko zagrejenosti vsebujejo Maotsetungove besede, ki jih je zapisal leta 1958: "So ljudje, ki raje umro, kakor pa da bi se spremenili; glave iz granita, ki hrepene po srečanju z Bogom".

Kitajski "kuli"... ki vozi potnike po mestu, neke vrste taksi. Včasih so vozili kar tekajbč, zdaj so napredovali do biciklja; upajmo, da bodo kmalu vozili z avti kot po zapadnem svetu...

BIRMANIJA

Budistični postni čas

Tudi budisti imajo svoj postni čas, le da je precej daljši od našega. Obsega trimesečno deževno dobo, od julijske do oktobrske polne lune. Od ljudi ne zahteva posta pri jedi, pač pa je v tem času prepovedano pripravljanje bučnih prireditev ob porokah ali drugih posvetnih slavnih. Hkrati pa vsem priporočajo, da se pogloblje v svojih verskih spoznanjih in da pokažejo več zvestobe v izpolnjevanju verskih dolžnosti.

Pravijo, da ta sveta postna navada se že še v starodavne dni, ko so se bonci takorekoč zapri v svoj budistični samostan Magadha in preživelj ta čas dežja v premišljanjih in študiju, da bi potem lažje svetejše živeli in uspešneje vodili na pot popolnosti vse, ki bi k njim po nasvet prišli. Med Birmanci se je udomachila navada, da se vsi moški vsaj enkrat v življenju za nekaj časa oblečejo v rumenkasto oblačilo boncev in vsaj nekaj dni prežive v kakem budističnem samostanu. Najlepša prilika se jim ponuja prav v omenjenem postnem času. Njihova glavna naloga je v tem času, da zvesto izpolnijo svoje dolžnosti: "ouboné — dan zapovedi", ki je kakor naša nedelja in ga praznujejo štirikrat v luninem mesecu. Birmanški bonec ni dušni pastir. Je

le menih, morda celo svet menih, ki se trudi, da bi spravil svoje življenje v sklad s pravili, ne da bi se pri tem oziral na okolje, razen kolikor mu je za lep zgled urejenega in krepostnega življenja. Vernikom pa daje obilje možnosti, da si naberó zasluženja, ko sprejemajo bonci od njih številne darove.

V budistični Birmaniji je katoliška nedelja uradni dan počitka za državno uradništvo, šole in javne ustanove. Ljudje pa so še vedno, posebno v tem postnem času globoko zvesti "ouboné": trgovine se zapro, delo preneha, množice pa se zbirajo pred pagodami in molijo. Posebno pobožni prihajajo že na predvečer in potem vso noč ostanejo v premišljevanju in v molitvi posebnega budističnega rožnega venca, ki ima 108 jagod. Za vsako ponavljajo besede: "Vse je spremenljivo, vse je bridkost, vse je ničemrnost."

Vlada se v Birmaniji za katoliške šole ne briga in jim ne nasprotuje. Le v "postnem času" zahteva, da dajo učencem prosto, da kot otroci budističnih staršev lahko izpolnijo svoje verske dolžnosti, pa čeprav so gojenci katoliških šol. Zadnji dan birmanskega posta in oba naslednja pa zelo slovesno praznujejo. Te dni imenujejo "praznik luči". Čez dan se ljudje udeležujejo vseh mogočih veselje in zabav; zvečer pa razsvetle domove; a ponoči hite k reki, kjer se prevažajo čudovito razsvetljeni čolniči in ladjice, ki zavzetim očem res nudijo izredno doživetje.

INDIJA

Protikomunisti na delu

Prav gotovo je naš čas za indijsko bodočnost izredne važnosti. Vsak, kdor Indijo danes obišče, mora priznati, da so tam sile, ki bodo odločilno posegle v razvoj dežele in s tem tudi v razvoj Cerkve.

Svež je še spomin na zaton komunistične zvezde v zvezni državi Kerala. Ljudje so se dvignili in z volitvami odpravili komunistično nasilje. Komunisti doživljajo zdaj trde dni, niso pa seveda še uničeni. Vendar se zdi, da se Indijci tu-

Črnska lepota...

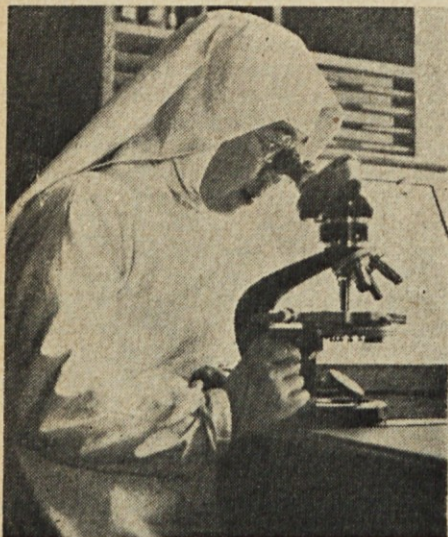
di v drugih zveznih državah dvigajo proti rdečim morda prav zaradi vdora kitajskih komunističnih čet iz Tibeta na indijsko državno ozemlje. Kot en mož so se Indijci dvignili v obrambo narodne časti in v prenekaterem kraju javno obtožili domače komuniste, da so peta kolona, ki dela v prilog kitajskih rdečkarjev. Znamenito resolucijo je objavila kongresna stranka v Bengaliji: "Močno zaskrbljeni tožimo komunistično stranko Indije, da vrši v okrožju Darjeelinga vohunsko službo in še druga protinardna dejanja v prid komunistične Kitajske."

Do nedavnega sta si bili Kitajska in Indija najboljši prijatelji. Zdaj pa je prišlo kar čez noč do silnega nasprotovanja in do pravega sovraštva med obema deželama. Dnevnik "Time of India", ki je bil pred časom še naklonjen Kitajski, je kar čez noč spremenil svoje stališče. V uvodniku 4. decembra lani je ugotavljal: "V komunistični Kitajski je na milijone lačnih. Vzrok spora z Indijo je v tem, da bi komunisti radi pozornost

lastnih podložnikov od domače bede druzgam obrnili. Uspeh kitajske komunistične vlade zavisj pač od tega, če bo znala ustvarjati; mednarodne napetosti in tako odvracati svoje prebivalstvo od glavnega notranjega vprašanja na Kitajskem, ki je, kako prehraniti 700 milijonov ljudi! Kitajsko ljudstvo se upira takoimenovanemu "velikemu skoku naprej", ker vidi, da kljub vsem slovesnim napovedim ljudje še vedno stradajo..." Pač pomenljivo pisanje uglednega indijskega časopisa.

V tem boju Indije proti kitajskemu komunizmu so se posebno izkazali dijaki in visokošolci. A tudi vlada skuša storiti svoje. Silno je poostriža nadzorstvo nad tujci v deželi, posebno v obmejnih predelih, zlasti na mejj s Kitajsko. Tam so odkrili, da je število Kitajcev na obmejnih naseljih v zadnjih časih izredno porastlo; samo okrog Kalkute za kakih 60.000. Nasprotno pa je vlada spremenila svoje stališče do katoliških misijonarjev v obmejnih predelih. Pred meseci so bili vsi pod najstrožjim nadzorstvom, zdaj pa je samo ena od misijonskih družb, ki imajo

Domača misijonska zdravnica, pri delu.

postojanke v omenjenem pasu, v nekaj dneh prejela dovoljenje za vstop 18 novih inozemskih misijonarjev na indijska tla...

ŠVICA

Veliki načrti.

V začetku tega leta se je v Zürichu sestal izvršilni odbor "Švicarskega misijonskega leta" 1960-61. Navzoč je bil tudi zastopnih švicarskega episkopata. Zamisel za tako misijonsko leto je dozorela v švicarskih mladinskih organizacijah, ki nameravajo z velikopotezno zunanjo dejavnostjo poživiti misijonsko misel med svojim ljudstvom.

Zastavili so si čisto določene načrte:

- a) Manila (Filipini) naj dobi močno radio-oddajno postajo, ki bo obvladala ves Daljni Vzhod.
- b) Mlada afriška država Nigeria bo dobila katoliško univerzo, na kateri bodo afriški akademiki zavarovani pred brezboštvo in komunizmom.
- c) Ustanovitev velikega in delavnega tiskovnega središča.

Za zaključek tega izrednega "Misijonskega leta" so predvideni številni misijonski tedni z izdajo lepe ilustrirane revije, v kateri bo prikazano današnje stanje katoliške Cerkve in njene sedanje pereče naloge v misijonskem svetu.

Švicarska Caritas bo še letos začela s številnimi tečaji za laične misijonarje v Olte, Luzernu, Zürichu, St. Gallnu in Friburgu, da pripravi zdravnike, učitelje, tehnike, rokodelce in druge dobrovoljce za uspešno delo v misijonskih deželah. Posameznim župnijam se pa priporoča, naj navežejo osebne stike s semenišči v misijonskih krajih in naj se obvežejo, da bodo kot botri krile vzdrževalne stroške enega ali več bogoslovcev tamošnjega semenišča. Edini pogoj za sprejem takega botrstva je, da zadevni novomašnik opravi svojo novomašno slovesnost v tej fari. — Gotovo so to lepi in velikopotezni načrti. Daj Bog, da bi ne ostal brez primernih sadov.

KAKOR V NEBESIH, TAKO NA ZEMLJI...

(DAS HEILIGE EXPERIMENT)

DRAMA V PETIH PODOBAH

Za "Katoliške misijone" poslovenil NIKOLAJ JELOČNIK

(Nadaljevanje in konec.)

PROVINCIAL.— Moji ljudje poslušajo moj ukaz. Vi ste jih izzvali. Kdo vam je velel napadati?

VILLANO.— Don Pedro. Zadostj je čakal. To je umazana igra. Končajmo že enkrat!

PROVINCIAL.— Govoril sem z don Pedrom; obljubil mi je, da bo čakal noči.

VILLANO.— Noč je tu. Ne premaknite se od tod! Zadostj zlega ste že napravili!

ARAGO.— Sami vidite, da se vaši Indijani upirajo.

PROVINCIAL.— Odgovoren sem za red v kolegiju. (Miura vstopi.) Ustavite ogenj, don Pedro!

MIURA.— Prepozno. Oče Oros je pobunil Indijane. Tega ne dovolim.

PROVINCIAL.— Prosil sem vas, da se strpite.

MIURA.— Ukažite vašim poglavarjem, da položijo orožje!

PROVINCIAL.— Govoril bom s poglavarji. Ustavite ogenj!

MIURA.— Don Miguel, don Esteban, pojdita z očetom provincialom. Če bodo možje v domu duhovnih vaj položili orožje, ustavite ogenj — za zdaj! (Provincial odhaja proti stopnišču. Za njim Arago in Villano.)

PROVINCIAL.— Po milosti in ljubezni našega Gospoda Jezusa Kristusa — položite orožje! (Strelji, bojni trušč. Provincial se obrne k Villanu in Aragu.) Pojdita z menoj v dom duhovnih vaj! Pojdita!

VILLANO.— Ne poslušajo vas več.

PROVINCIAL.— Čulj me niso. Pojdita.

MIURA.— Pojdita s provincialom. Nanj ne bodo streljali.

Provincial odide, z njim Villano in Arago. Spet strelji. Potem nenadoma vse utihne. Dolg molk. Počasi se vrača provincial. Ranjen je; s težavo se drži na nogah. Miura se mu vrže nasproti.

MIURA.— Ranjeni ste? Kdo se je drznil... (Provincial se opoteka k mizi, zgrabi se za rob.) Vaši lastni ljudje so vaš...?

PROVINCIAL (pokaže na zemljevid).— Tu je zločinec! Moje delo... Ta moja država... Antikrist!... (Iztegne se proti zemljevidu in ga strga s stene. Z njim vred pade po tleh; ne gane se več do konca dejanja. Na steni je samo še gornji desni konec zemljevida s podobo svetega Frančiška Ksaverija. Miura skuša pobrati provinciala. V tem prideta Villano in Arago.)

VILLANO.— Izpolnjen je vaš ukaz.

MIURA.— Ste razorožili upornike?

VILLANO.— Predali so se.

ARAGO.— Čudno. Skoraj bi dejal, da je uplahnil ves pogum, ko so spoznali... (Pokaže na provinciala na tleh.)

VILLANO.— Naša naloga je končana!

MIURA (stoji ob provincialu).— Tako je: naš cilj je dosežen: Kraljestvo božje... je vzel hudič!

Z A S T O R

Noč je. Provincial negibno leži na veliki, dolgi mizi. Oči ima odprte. Krog njega stoje patri s prižganimi svečami v rokah. Sredi med njimi kleči Oros z verigami na rokah. Španski vojaki krog njega. Leva polovica odra je slabotno osvetljena z dvema bakljama, ki sta zataknjeni v železne šape na steni. Miura v stolu očeta provinciala, za pisalno mizo. Ob njem stoji Arago. Skupina očetov v ozadju, v somraku.

ARAGO.— Še nekaj podpisov...

MIURA.— Don Miguel! (*Villano stopi bliže.*) Bi poveljevali četi, ki bo izvršila eksekucije?

VILLANO.— ...

MIURA.— In poskrbeli boste, da se pregnani patri vkrcajo.

VILLANO.— Na povelje!

MIURA (*Aragu*).— Dajte mi spise. (*Vsak spis posebej pregleda. Vsak pater stopi na poziv proti Miuru. Svečo od-da sosedu.*) Pater Libermann.

LIBERMANN.— Tukaj!

MIURA.— Pripravite se takoj. Izgnani ste. Pater Clarke!

CLARKE.— Tukaj.

MIURA.— Enako. Pater Reinegg.

REINEGG.— Tukaj.

MIURA.— Izgnan. Patri Escadón, Claussner, Ortega, Jacquier, Briguel. (*Patri pristopajo kot jih kliče. Vsak pravi: "Tukaj."*) Pregnani vsi. (*Patri se spet povrnejo na prejšnja mesta. Premor. Miura se zopet zatopi v spise.*) Toliško na smrt obsojenih?

ARAGO.— Potrebno je.

MIURA.— Kako ste jih izbirali?

ARAGO.— Po en Indijan za vsako redukcijo. Da bo za zgled drugim.

MIURA.— Koristen zgled.

ARAGO.— Izvolite podpisati?

MIURA.— Kaj drugega morem storiti jaz?

ARAGO.— Drugega storiti ne moremo. Četudi bi hoteli biti milostni, bi ne mogli.

MIURA.— Četudi bi hoteli... Se pravi, da nam stvari niso več pokorne, kot bi radi. (*Podpisuje.*) Na smrt... na smrt... na smrt... (*Utrujen zloži spise in jih poda Aragu.*) Vzemite. (*Arago se prikloni in odide s spisi. Enega, ki še ni podpisan, je pozabil pred Miuro na mizi.* — *Miura utrujeno vrže glavo nazaj, jo nasloni na naslonilo in zapre oči. Cornelis, ki od vsega početke sedi na robu odra, se mu približa.*)

CORNELIS.— Vsi ti podpisi, te smrtne obsodbe, vam ni vse to utrudilo roke?

MIURA.— Prosti ste, mynheer. Ne zadržujem vas več. Moje delo je končano.

CORNELIS.— Čestitam. (*Pogleda skozi okno.*) Nočete videti zmagovalec, don Pedro de Miura?

MIURA.— Zmagovalcev?

CORNELIS.— Zmagovalec, da. Tam spodaj se vesele zmagovalci: gospodje Bustillos, Quesada, Catalde in kompanija. Vaša drhal je pijana od veselja.

MIURA.— Briga me drhal. Zmagovalec je španija.

CORNELIS.— Ah, vi španci ste vedno zmagovalci. Že sto'etja sem ste zmagovalci! (*Z roko zavrti globus, ki se počasi suče okrog osi.*...) Od vzhoda do zahoda — zmagovalci... z mečem. (*Miura pristopi.*) Vedno naprej, vedno naprej. Po vsej zemeljski obli. In vedno z mečem v roki.

MIURA (*zamišljeno, pred globusom*). — Vedno z mečem v roki.

CORNELIS.— S potoki krvi ste vsepovsod zaznamenovali svoj prihod. Tudi tu ste se vsilili — z nasiljem. A tu je poslednjič! Kajti ta kontinent se vam bo izmuznil iz rok. Skoraj se bo to zgodilo. (*Potegne bakljo iz šape in osvetli z njo vrteči se globus.*) Vaša posest po

Vzhodnih Indijah, kje je zdaj? Zdaj mi Holanci gospodarimo tam. Mi, ki ste nas žive sežigali v tisočih. Mi, ki ste nas preganjali, kot hudič svojo žrtev preganja. Mi smo dediči vaših posesti: Magallanesova ožina, Filipini, Calicut, Goa, Rtič Dobre nade, Otok sreče — kje je zdaj vse to? Kje? In nikoli se niste naučili nič, prav nič...

MIURA (*ma iztrga bakljo in jo ugašne z ного*).— Ne dovoljujem si lekcij od vas! Odidite iz kolegija! (*Bolj mirno.*) Srečno pot, mynheer.

CORNELIS.— Tudi jaz vam. In spokojno noč. (*Odide.*)

Skupina, ki stoji krog provinciala, se ob bučnem vstopu Araga nenada zgane.

ARAGO.— En spis mi manjka. Prav gotovo je tu. Ah, tamle je. To je obsojba patra Orosa.

MIURA.— Na smrt? Pa belca? (*Preleduje spis.*)

ARAGO.— Druge pomoči ni. Glavni krivec je on.

MIURA.— Bodi tedaj.

OROS (*provincialu, ki se je zganil ob prvih besedah*).— Oče provincial! Odpuščanje! Ustreljen bom. Ne bojim se smrti, bojim se pogubljenja, obljubo pokorščine sem prelomil.

PROVINCIAL (*počasi začne govoriti*).

— Oče Oros: prelomil si obljubo pokorščine, z mečem si se dvignil proti volji svojega predstojnika, naš red si pognal v sramoto in kri.

OROS.— Svojo krivdo priznavam. *Confiteor.*

PROVINCIAL.— Odpuščam ti, kajti tudi jaz sem grešil. Ukazal sem vam, da ste pokorni, a v dnu srca sem ostal razkolnik. Žrtvoval sem Krajestvo božje, kajti tak je bil ukaz. A žrtvoval z obžalovanjem v srcu. — Z lastno roko sem zrušil naše skupno delo, moje srce pa se ni vdalo. Moje razkolniško srce je še vedno sanjalo, da je mogoče Kraljestvo božje uresničiti — na tem svetu.

OROS (*Miuru*).— Pripravljen sem. (*Arago se mu bliža.*)

PROVINCIAL.— Ne! Ne še!... Postite nas še trenutek! (*Okrene se proti steni, kjer je prej visel zemljevid.*) Ah, vedel sem, da bo ostal tam... Poglejte, pogledjte! (*Vsi se okrenejo v smeri njegove iztegnjene roke.*) Francišek Ksaverij je ostal med nami. Svetnik s plamenčim srcem nam je ostal. Ne morejo nam ga vzeti... Glejte ga, očetje, glejte! Po Indiji roma, ubog človeček, sam samcat... spreobrača svoje pogane, z zgledom uči... z zgledom kaže pot!... Desnica mu omahuje že: tisoče in tisoče jih je krstil... — Osvaja Japonsko... potuje čez otoke, a zadovoljen še ni! Ves svet mora biti njegov! Na Kitajsko hoče. Glejte ga, glejte... Vitez iz Navarre v svoji bedni halji! Ponižni, neutrudni učenik... Lačen je, žejen je, kaj zato! Prepoln je misli, da mora biti ves svet njegov! Zato pa — proč z nasiljem in vojskami!... Tam je zdaj, na samotnem otoku, sredi jesenskih vetrov čaka na ladje. Upa, veruje in moli in vročica ga mrtviči. Ni ladje nikjer. Ni zdravnika nikjer. Na gnijoči slamnjači leži in nimá tolažnika. Pa je vendar presrečen ves, ker ve, da bodo slednjč rešeni vsi ljudje!... Ve, da je NJEGOVO ime legija! — in da plamen ne ugasne več... Spet bo vstal s svojim plamenčim srcem! Glejte, glejte, s plamenčim srcem bo vstal!

Omahne vznak. Premor.

MIURA.— Tudi moj plamen ne ugasne več, Alfonso Fernández, plamen, ki v meni plamti za Španijo in kralja mojega!

Miura pomigne Aragu, ki odvede Orosa. Libermann se skloni nad provinciala, potem ugasne svečo, ki jo drži v levici in zagrne mrtvemu lice. Drug za drugim se patri bližajo mizi; ugašajo sveče in jih polagajo na mizo. Vsi pokleknejo. Tudi Miura. Desna stran odra je zdaj v polnem somraku.

Igralec Victor Franceu v vlogi provinciala ob sklepu 3. podobe. (Pariz, 1952.)

PATRI.— Per Dominum nostrum, Jesum Christum, Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum.

MIURA (*se počasi dvigne sredi molitve, vzame klobuk in plašč.*)— “Kaj pomaga človeku, če si ves svet zadobi,

svojo dušo pa pogubi?” (*Odhaja. Od spodaj pridušeno ropotanje bobnov, ki znanijo usmrtilcev.*) Confiteor... confiteor...

Z A S T O R

(K O N E C)

Opomba uredništva.

Namenoma smo pohiteli z objavo prevoda te čudovite drame iz najslavnejših časov misijonske zgodovine svete Cerkve. Želimo in vabimo namreč, da se igra uprizori med rojaki po svetu za letošnjo misijonsko nedeljo v čim več središčih. Prosimo pa, da nam od povsod, kjer bi delo uprizorili, pošljejo poročilo, če le mogoče, tudi s fotografskimi posnetki najlepših prizorov.

naši misijonarji pišejo...

Iz Hong Konga piše sredi aprila misijonskemu odseku v Lanusu misijonar g. STANKO PAVLIN S.D.B. sledeče:

“Prejel sem Vaše prijazno pismo prav na Velikonočni pondeljek in se Vam zanj lepo zahvaljujem. Misijonarji smo vedno veseli, kadar nas dobre duše zagotavljajo molitev nam v pomoč. Bog Vam obilo povrni!

Jaz se ukvarjam kot vedno z najrazličnejšim delom: nadzorovanjem naše velike šole, poučevanjem, petjem, muziko, športom in še kaj... Na praznik sv. Dominika Savia smo imeli petdeset novokrščencev, za praznik Marije Pomočnice bomo pa imeli krst celo več naših profesorjev. To bo lepa žetev, ki nam bo povzročila veliko srčnega veselja. Ne morete si predstavljati, kako je misijonar vesel, ko privede do krsta ne le male fantiče, ampak tudi odrasle. Tu v Hong Kongu je veliko spreobrnjenj. Gotovo

radi posebne božje pomoči, ki nam jo nebo naklanja na podlagi zasluženj kitajskih in nekitajskih mučencev tam na celini Velike Kitajske.

Naša šola ima tisoč sedemsto študentov. Tu pa ne štejem onih, ki prihajajo v večerne kurze in imajo ves pouk brezplačno. Vsak duhovnik in brat laik vodi to ali ono versko organizacijo, ki jih je več, celo za pogane imamo dve družbi, Dominika Savia in Don Boska; v okviru teh družb odkrivamo poganski mladini resnice svete vere in pripravljamo pot svetemu krstu.

Seveda je to veliko in uspešno delo prepleteno tudi s težavami, ki se jih pa misijonarji ne plašimo. V nobenem primeru ne smemo obupati nad kako dušo, ker ne vemo, kdaj in po katerih potih nastopi zanjo ura milosti. Mi smo samo orodje, in sicer zelo slabo orodje v božjih rokah.

Misijonar Stanko Pavlin S.D.B. vodi svoj številni pevski zbor v Hong Kongu.

Poganska deklica z materjo in najmlajšim bratcem. Deklica obiskuje naš otroški vrtec. Njen bratec udobno čepi ob materinem hrbtu, zavrt v topel plašč, ki je tako narejen, da na zunaj tvori del "kimono"-ja, na znotraj pa je vdolben v obliki zibelke. Pustiti malčka doma brez varstva, je nevarno; ne more še hoditi prav; ali pa že hodi, a si ne zapomni materinih besed glede stvari v hiši. Potem pogledajte materino obuvalo: pristne japonske coklje iz lesa. Imenujemo jih "getá". Mati vsa v kimono, hčerkica pa v zapadnjaškem oblačilu. Kako tipično, posebno po vojni. Zapadnjaške obleke so cenejše in bolj praktične, pravi "kimono" pa je doma narejen.

Sliko poslal in misli zapisal oče Vladimir Kos S.J., Japonska.

Poleg dela v zavodu imam še vsako nedeljo delo na fari sv. Križa, kamor hodim pomagat spovedovat, maševat in pridigat. Župnik s kaplanoma ne more vsemu kaj, saj je šest svetih maš vsako nedeljo, zadnja je ob enajstih, ki jo jaz darujem. Pri vsaki maši je zelo veliko svetih obhajil. Da bi videli stari katoliki po svetu, kako pobožni so ti naši novospreobrnjeni Kitajci, to bi se čudili...!

Marca meseca smo imeli akademijo na čast svetemu očetu. Bile so deklamacije, govori, prizori, poleg tega je pa moj pevski zbor zapel v latinskem jeziku triglasni TU ES PETRUS in en nočno v angleškem jeziku "NIGHT", ki sem ga kar jaz skomponiral za naše fante. Pojejo v našem mešanem zboru seveda samo moški, in sicer fantiči sopran in alt, večji pa tenor in bas. Fotografijo našega zbora je objavil tudi tukajšnji katoliški časopis "Sunday Examiner".

Prav lepo se Vam zahvalim za "podobico", ki je bila priložena pismu, saj bom z njo lahko kupil veliko bolj svetih podobic za naše fante. Pozdravite vse prijatelje misijonov in povejte jim, da se jih vedno spominjam v molitvi. Tudi Vi mene spremljajte s pobožno mislijo!"

V prvi polovici aprila je pisala našemu uredništvu iz Tokija na Japonskem sestra ANICA MIKLAVČIČ, iz družbe kanosijank. Vošči vesele velikonočne praznike in se zanima, če smo prejeli one slike, ki jih je poslala v prodajo, in če se je že kdo zanje oglasil. (Smo ji že pisali, naj jih pošlje še več, veliko več! Op. ur.) Misijon potrebuje veliko denarne pomoči, ker bodo začeli z novo postojanko. Zahvaljuje se tudi za velikodušen dar, ki so ga ji poslale Marijine družbenice iz Trsta, v znesku 50 dolarjev. Zelo jim je tudi hvaležna, ker tako lepo skrbijo za njeno staro mamo, ki še tamkaj živi, osamljena, bolna in jo vsak teden obiščejo. Potem sporoča še sledeče novice z misijona:

"Naš otroški vrtec gre prav lepo naprej. Število otrok se je letos dvignilo

Otroci z misijona o. Vladimirja Kosa S.J., pri igri na dvorišču.

na 260, med tem ko jih je bilo lansko leto le 180. Že samo s temi malimi imam veliko dela, a poleg tega tje še polno drugega, tako da sem cel dan zelo zaposlena, vse v večjo čast božjo. Kakor sem Vam že o Božiču pisala, je ena naših učiteljic prejela sveti krst za Božič, za Veliko noč bo pa že vstopila v našo družbo. Božja milost je res čudovito delala v tej duši, če pomislimo, da je prišla v naš vrtec šele lanskega aprila, a o naši svetj veri do tedaj ni še prav nič vedela. Takoj je izrazila željo za krst in vstop v našo družbo. O Veliki noči bomo imele spet nov krst še druge učiteljice, ki se pripravlja že eno leto. Zdaj pa spet ena prosi za pouk, ker bi tudi rada postala katoličanka. To so primeri, ki pomenijo lepo tolažbo delavcem na tej japonski ledini, kjer so spreobrnjenja tako težka. Treba je veliko molitve!

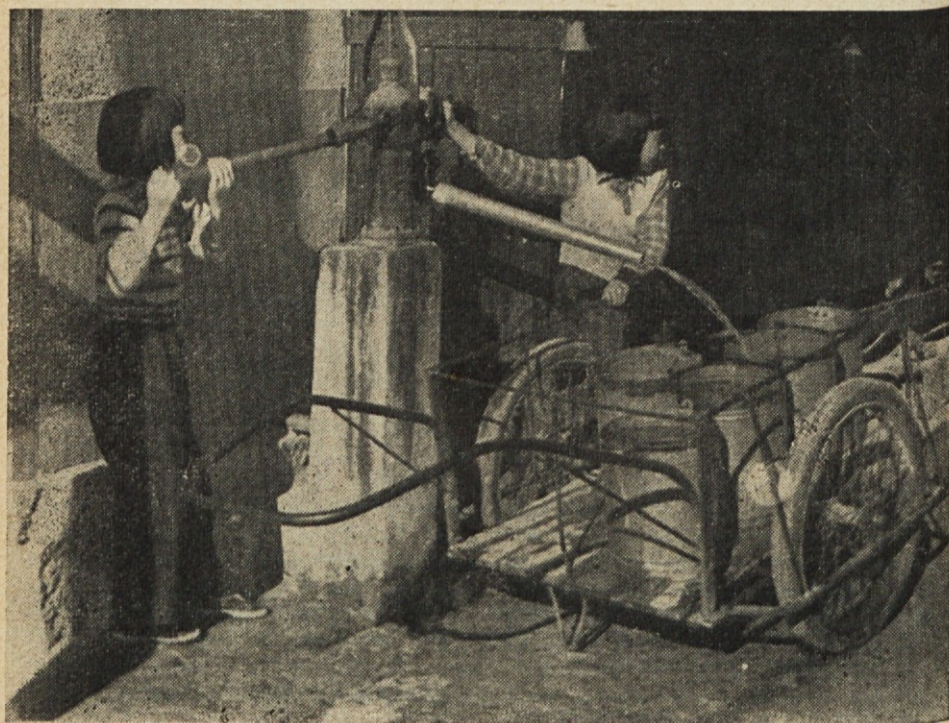
Kaj pa z našim penzionatom? Prena-

polnjen je. Še me sestre smo se morale še bolj skupaj stisniti, da smo dobile več prostora za dekleta, ki prosijo, da jih sprejmemo. Tudi jaz rada vsak večer vlečem svoje ležišče v sobo, kjer so čez dan dekleta. Vsak kotiček uporabimo zanje. Vsaka žrtev je z veseljem sprejeta, samo da se kaj dobrega stori tem mladim dušam. Tudi med dekleti se nekatere pripravljajo na sveti krst, nekatere zelo gorečo, da so v krasen zgled drugim. Treba bo misliti, da povečamo prostore...

Kakor že veste, imamo zdaj tudi na Japonskem svojega kardinala, v osebi našega Prevzvišenega iz Tokija. Lahko si predstavljate, kako se Japonci ponesne in počaščene čutijo radi tega. Vse govori o tem in veliko zanimanje za našo vero je to imenovanje vzbudilo. Prav včeraj je dospel na Japonsko tudi novi papeški internuncij, ki smo ga šle sprejeti na letališče vse misijonarke in misijonarji."

Glej'ce, kako dve mladi japonski poganki po šoli in razvedrilu pomagata staršem. Večina Japoncev je ubožna, bolj kot vemo; že zgodaj priskočijo otroci na pomoč staršem, pravzaprav je njih brezskrbna doba kratka. Včasih pa starši silijo otroke k preranemu delu. Po sodih te slike sodeč, vozita vodo na rižna polja; poleti so suše v Onomichi navadna stvar. Poglejte čevlje: gumijaste copate so. To je najččešče vsakdanje obuvalo velikih in malih, posebno pa vseh šolarjev. Poceni so, kar dolgo drže. Čevlji in coklje pa pridejo na vrsto ob posebnih prilikah. In nikar ne zamerite dekletoma dolgih hlač! Med vojno so žene morale nositi te stvari zaradi varnosti pri gašenju požarov; odkrile so njih korist pri vsakdanjem delu, posebno pozimi, in nujnost spremenile v splošni običaj. — Molimo za japonsko mladino, da se ne izgubi v prezgodnji borbi za vsakdanji kruhek!

Sliko poslal in misli zapisal o. Vladimir Kos S.J., Japonska.

MISIJONSKI DAROVI

(Najprej še nekaj zaostalih, neobjavljenih prispevkov.)

ZA MISIJONE

V dolarjih: Vladimir Stritar, Toronto, 3,50; Lojze Humar, Kanada, 1; Avgust Markič, Toronto, 3; Angela Genorja, 5; Otnar Mauser, 1; Peter Dumdek, 1,50; vsi iz Toronta.

V avstralskih funtih: N. N. 3; N. N. 2; F. Chersini, 1; M. Vitez, 10 šil.; D. Jelušič, 5 šil.; R. Vitez, 5 šil.; Franc Vrabec, 1.

V avstrijskih šilingih: Za misijone potom Dušnopastirskega urada v Celovcu, 5.014.41 šilingov. — Za kruh svetega Antona, Koroška, 230 šilingov.

V pesih: Druž. Špacapan, Lanus, 60; N. N. Florida, 100; N. N. Cap. Fed. 250; Anton Pišek, Ramos Mejía, 26; Joško Curk, Villa Madero, 100.

ZA DŠV IN DSD V ARGENTINI

Marija Pavli, Francka Židan, Mole Marica, vse iz Floride, vsaka po 24.— pesov; Anton Pišek, Ramos Mejía, 12; lanuški otroci, 35.80.

V SKLAD "KAT. MISIJONOV"

Veronika Dičeko, Kanada, 1 dolar.

ZA J. A. B. Z.

N. N. Florida, 100.— pesov.

NAJNOVEJŠI DAROVI

V SKLAD VSEH SLOV. MISIJONARJEV

Slovensko Primorje — Iz Gorice: N. N. 10.000 Lir; N. N. 10.000 Lir; Dekliška Marijina družba 106.000 Lir; A. Pogažnik 5.000 Lir. — Opčine pri Trstu: N. N. po mons. Silvani, 10.000 Lir.

Francija — N. N., Tucqueguier, M. et M. 100 N. F.

U.S.A. (darovano v pesih): dr. Franc Jaklič, Marquette, daruje naslednjim misijonarkam in misijonarjem, vsakemu po 1.792.— pesov: m. Deodata Hočevar O.S.U.; s. Benjamina Kardinar, usm.; o. Lojze Demšar S.J.; o. Stanko Poderžaj S.J.; g. Franc Rebol, Maryknoll, in dr. Janez Janež, misij. zdravnik; skupaj 10.751.— pesov.

V pomoč misijonu s. Anice Miklavčič na Japonskem so odkupili od nje poglone japonske slike sledeči (vsaka slika 250.— pesov): Franciška Reja in sorodniki, 3 slike; Mira Sifrer, 2 slike; Jože Mejač C.M., 1 sliko, skupno 1.500.— pesov.

"ZA MISIJONE"

V dolarjih: Justina Holozan, Chicago, USA.: 1; otrok Janez Kramar iz Toronta, Kanada: 7.30; otrok Marjetka Križman, Toronto: 1; N. N., Toronto: 3; Srdja Maks, Venezuela, 30 dolarjev.

V arg. pesih: Anton Beltram, 30.—.

ZA BARAGOVO MISIJONIŠČE V ARGENTINI

Gorica: R. P. 1.150 Lir; Dekliška Marijina družba 106.000 Lir.

Argentina: N. N., Ramos Mejía, 100 pesov; N. N. Ramos Mejía, 50; ga. Neža Glavan, Lomas de Mirador, 200; Filip Smodiš, 100; Alojzij Habjan, 100, oba Mendoza; Jože Matevžič, Lanus, 112; N. N., Lanus, 1.000; druž. Miklič, Lanus, 200; N. N., Lanus, 1.000; N. N., Lanus, 1.000; ga. N. N., Lanus, 100; N. N., Lanus, 500; N. N., Lanus, 50; N. N., Lanus, 500; Č. s. Fabijan, usmiljenka, Buenos Aires, 500.

U.S.A.: Miss Manca Preša, Cleveland (nabirka), za vzdrževanje gojenca Baragovega misijonišča, 200 dol.; N. N. po č. g. Wožbangu v isti namen, 10 dol.

Ekvador: Č. g. Boljka Stanislav C.M., Quito, 25 dol.

D. š. V.

Lojze in Albina Sedej, Argentina, 24 pesov.

SKLAD "KATOLIŠKIH MISIJONOV"

Viktorija Holozan, Chicago, USA.: 1 dol.; Mary Gorše, Toronto, Kanada: 1 dol. V pesih: Širca Boris, 30; Goljevčček Franc in Koprivnikar Lojze, Lanus, vsak po 10; Triler Francka, 60. — Preplačila naročnine v Trstu, 1000 Lir.

JUŽNOAMERIŠKA BARAGOVA ZVEZA

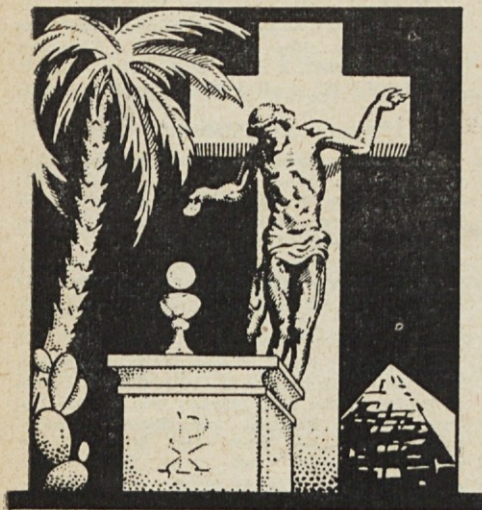
Roza Ivančič, za članarino, 50 pesov.

VSEM PLEMENITIM DAROVALCEM V IMENU SLOVENSKE MISIJONSKE AKCIJE V ZAMEJSTVU: PRISRČNI BOG PLAČAJ!

"TELEVIZIJSKI PRISPEVEK"

Lepo prosimo vse tiste misijonske prijatelje v Argentini, ki še niso vplačali vseh obrokov obljubljenega "televizijskega" prispevka za letošnje vletombolo, da to v doglednem času store. Ze vnaprej prizrčni Bog plačaj!

MISIJONSKA MAŠNA DRUŽBA

ŽE NAD 40 LET

se dan za dnem darujejo "večne" maše, ki jih opravlja slovenska Misijonska mašna družba.

Slovenskim misijonom in svojim dragim obenem pomagaš, če vpišeš v MMD starše, sorodnike, prijatelje in znance, žive ali pokojne.

Z vplačano udnino se naročajo sv. maše, ki jih za vse ude Misijonske mašne družbe dan za dnem oskrbuje Baragovo misijonišče v Argentini, preostali denar pa gre v slovenske misijonske namene, kakor je določeno po pravilih Misijonske Mašne družbe, ki so jo ustanovili in ji pravila dali slovenski duhovniki v času prve svetovne vojne.

Udnina se plača enkrat za vselej, in sicer v Argentini 30 pesov, v USA in Kanadi en dolar, v Italiji 400 Lir, v Avstriji 20 šilingov, v Franciji 3 NF, v Angliji in Avstraliji pol funta. Pošiljati čeke (ne bankovce) na ime: Ladislav Lenček C. M., Cochabamba 1467, Buenos Aires, Argentina.

NOVI UDJE SLOVENSKE MISIJSKE MAŠNE DRUŽBE

Koroška (šk. Dušnopast. urad): Iz fare Globasnica, živi Ana Hutter, Vinko Wolbart, Danica Filip in Elizabeta Wolbart, Franc, Janez, Rozina, Marija in Matilda Hutter; pokojna Matilda Wolbart; iz fare Zitara ves: živa Marija Kuster, pokojni Jurij, Helena, Janez in Karel Kuster, Helena in Jožef Mišič; iz fare St. Vid: živi Podovsovnik Franc in živi iz njegove družine, pokojna žena in starši Podovsovnik.

Kanada (N. N.): Anton, Mihael, Valentin, Alojzija, Ivankica, Lucija, Ida in Johana Kočar; Franc, Ivanka, Franci in Ivica Anžur, Franc in Angela Windschnurer, Pavli Witrich, Adam Šunavec in Ana Philips.

Kanada (Slovenska župnija): Pokojni Ana in Anton Seljak, Anton Urbanc, Marjeta Kavčič in duše v vicah; živi Lea, Peter, Sonja, Marcel in Charloye Urbanc.

Avstralija (Franc Vrabc, Adelaide): Pokojni Franc, Julija in Alojz Vrabc, Alojz Kosič in Alojz Širca; živi Marija, Amalija, Karl, Lojze, Jože, Slava, Venceslav, Franc in Ema Vrabc, Fosca in Mario Chersini.

Argentina (Slovensko dušnopastirstvo): Pokojni Janez Kavčič; živi Jera, Franc, Valentin, Zofija in Drago Kavčič.

U.S.A. (č. g. Wolbang C.M.): Pokojni Frančiška Čampa, Janez in Angela Oblak; živi Jožef Čampa, Matthew, Ana, Mathew ml., Thomas, Margaret, John, Mathias, Marie, Frank, Anton, Ana in Jurij Tekavec, Chos John, Chos Katherine; pokojna Josephina Tekavec; živa Sivec Jože in Neža; pok. Peter Cerar st., Peter Cerar ml., Jože in Katarina Cerar, živi Jože Rihtar, Jakob Okoren, Franc Petek, Justina Cerar, Rose Infelice, Marija Mlinar, May Anne in Katarina Mlinar; pokojni Ivan, Jernej Mlinar, Marija F. in Ivana F.

U.S.A. (Mary Schuster): Helena Wolf, Ludvik, Mary, Babe, Joseph, Elizabeth, Gregor Tomažič, Mary Schuster, Josip Muhvič, Marija, Zvonka, Antony, Anica Muhvič — vsi živi; pokojni Fany Pavlin, Marko Sušteršič, škof dr. Gr. Rožman, rev. Aleks. Urankar, rev. p. Kaz. Zakrajšek, rev. Ciril Širecl, rev. Marcellus, rev. fader Snaj; živi rev. fader John, broder Arkuzi, br. Viktorin, sorodnik družine Janeš; vse verne duše v vicah.

Francija (č. g. Tone Dejak): Pokojni Šuligol Suzana, Madoto Jožefa, Pfejfer Marija, Pišlar Andrej, Gautar Franc, Brečko Marija, Hočevar Amalija, duše v vicah; živi Pišlar Marija, Razboršek Franc in Anica.

Misijonska postaja Frančiškanskih misijonark Marijinih v Yokohami na Japonskem. — Spodaj: Na Japonskem sneži kot pri nas doma, na misijonu s. Anice Miklavčič, kanosijanke, se kepajo...

SLIKA na prvi strani ovitka: Veličastni budistični tempelj v glavnem mestu Tailandije (Siam), Bangkoku. — Slika tu levo: Dva primitivca iz Paraguaya.

IZ VSEBINE: Misijonska okrožnica "Knez pastirjev" — Cerkev v Južni Afriki ob rasnem vprašanju — Misijoni v Siamu — Zasajanje Cerkve (Delo za domače duhovniške poklice) — Česa nam je treba — Protestantski misijoni — V zelenem peklu — Misijonarji pišejo — Darovi — Po misijonskem svetu — "Kakor v nebesih, tako na zemlji."

CORREO ARGENTINO Suc. 34 (B)	TARIFA REDUCIDA
	CONCESION 5612

Registro de la Prop. Int.
No. 528.263

Director responsable: Lenček Ladislav C.M.
Domicilio legal: Cochabamba 1467, Buenos Aires.

"KATOLIŠKI MISIJONI" so splošen misijonski mesečnik, glasilo papeških misijonskih družb, slovenskih misijonarjev, "Slovenske misijonske zveze". Izdaja ga "Baragovo misijonišče". Urejuje in upravlja Lenček Ladislav C. M. — Naslov uredništva in uprave: Montes de Oca 320, Bs. Aires, Argentina. Tiska "Federico Grote", Montes de Oca 320 (Lenček Ladislav C.M.). S cerkvenim dovoljenjem.

PLAČUJE SE NA SLEDEČIH NASLOVIH:

- Argentina: Lenček Ladislav C.M., Misijonska pisarna, Montes de Oca 320, Bs. Aires.
 U.S.A.: Rev. Charles A. Wolbang C.M., St. Joseph's College, P.O. Box 351, Princeton, New Jersey. — Rudi Knez, 679 E., 157 St., Cleveland 10, Ohio. — Anica Tushar, Box 731, Gilbert, Minn.
 Kanada: Rev. Franc Sodja C.M., 594 Manning Ave. Toronto 4. Ont. za mesto Toronto; za ostalo Kanado: Rev. Andrej Prebil C.M., istotam.
 Italija: Dr. Kazimir Humar, Corte San Ilario 7, Gorizia.
 Trst: Oddajati na naslov: Marijina družba, Via Risorta 3.
 Francija: Louis Klančar C.M., Rue de Sèvres 95, Paris (VI).
 Avstrija: Rev. Alojzij Luskar, Kamen 14, P. St. Kanzian i. J. Kärnten. — Rev. Miklavčič Anton, Spittal a/Drau D. P. Camp, Kärnten, — B. Seelsorgeamt, Viktringer Ring 26, Klagenfurt.
 Avstralija: Franc Vrabc, Archbishop'n House, West Tce. Adelaide, S. Australia.